БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 207 (3435) | Шанба, 22 октябрь 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети пахта териш ва давлатга топшириш юзасидан областлар, районлар ва совхозлар ўртасида октябрнинг иккинчи ўн кунлигидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи ХОРАЗМ ОБЛАСТИДА қолдирилди. Бу область октябрнинг иккинчи ўн кунлигида 27,89 процент пахта топширган, машинада 31,27 процент пахта терган ва пахта тайёрлаш йиллик планини 82,63 процент, машина терими планини эса, 66,56 процент адо этган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Қорақалпоғистон АССРда қолдирилди. Автоном республика октябрнинг иккинчи ўн кунлигида 25,41 процент пахта топширган, машинада 30,32 процент пахта терган ва пахта тайёрлаш йиллик планини 91,52 процент, машина терими планини эса 84,88 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Қорақалпоғистон АССР даги **Кегайли районида** қолдирилди. Бу район октябрнинг иккинчи ўн кунлигида 33,70 процент пахта топширган, машинада 44,90 процент пахта терган ва пахта тайёрлаш йиллик планини 109,57 процент, машина терими планини эса, 118,37 процент адо этган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Хоразм областидаги Янгиариқ районига** берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 90,92 процент, машина терими планини 65,97 процент бажарган ва октябрнинг иккинчи ўн кунлигида 32,38 процент пахта тайёрланишига ҳамда 33,99 процент миқдордаги пахтанинг машинада териб олинишига эришган. Байроқ Қорақалпоғистон АССРдаги Тахтакўпир районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Қорақалпоғистон АССР даги Энгельс номли совхозга** берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 117,43 процент, машина терими планини 143,76 процент бажарган ва октябрнинг иккинчи ўн кунлигида 35,93 процент пахта тайёрланишига ҳамда 51,64 процент пахтанинг машинада териб олинишига эришган. Байроқ Қорақалпоғистон АССРдаги Ленин номли совхоздан олиб берилди.

ЙИРИК ХЎЖАЛИКНИНГ УЛКАН ХИРМОНИ

Суратларда: колхознинг илғор механизатор-звено бошлиғи О. Акипов, чевар теримчи Ў. Зокирова, механизатор-звено бошлиқлари Қ. Ашуров, А. Сотиболдиев, пешқадам теримчи С. Аҳмедова ва илғор звено бошлиғи М. Ҳасанов ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

ЎРТА ЧИРЧИҚДАГИ «ЛЕНИН ЙЎЛИ» КОЛХОЗИНИНГ АЪЗОЛАРИ ДАВЛАТГА 5651 ТОННА ПАХТА СОТДИЛАР, ЯНА 1000 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ЕТКАЗИБ БЕРИШГА ҚАРОР ҚИЛДИЛАР

«Оқ олтин» учун кураш пойгасида бугун маррага ким етиб» келаркин, деб ҳар куни кузатиб турамиз. Оти илдам, ўзлари чапдаст чавондозлар тулпорларини елдириб, бир-бирларидан ўзиш учун курашиб суръатга қамчи босадилар. Кунлар, соатлар танобини тортиб ғолиблар майдони деб аталувчи муқаддас майдонга ғалаба байроғини ҳилпиратиб мағрур кириб келадилар.

Мана бугун шулар орасида азамат елкаларида улгуржи юк кўтарган катта бир хўжаликни — Ўрта Чирчиқ шунқори «Ленин йўли» колхози шоввозларини кўриб турибмиз. Пахтазорлари катталиги, олаётган ҳосиллари юқорилиги жиҳатидан районлагина эмас, областда, қолаверса республикамизда йирик хўжаликлардан бири ҳисобланувчи бу колхоз азаматлари 5651 тонна «оқ олтин»ни давлат омборларига етказиб келишгач, пешоналаридаги маржон-маржон терни сидириб ташладилар ва қаддиларини ғоз қилиб эндиги мўлжалимиз яна 1000 тонна пахта йиғиб олиш, дедилар.

Шунда биз колхоз раиси Х. Пўлатов, колхоз партия ташкилотининг секретари Б. Қўйбоқов ўртоқларни, улар орқали колхозчи ва механизаторларни ажойиб меҳнат ғалабаси билан табрикладик, улардан қандай қилиб ана шу муваффақиятларга эришганликлари ҳақида икки оғиз гапириб беришни илтимос қилдик.

Х. Пўлатов бундай деди:

— Бу йилги кўклам деҳқон учун жуда ноқулай келди. Ноқулайликни аввало меҳнат билан, ақл-идрок, тадбиркорлик билан қилинган меҳнат билан енгиш керак эди. Қишлоғимиз меҳнаткашлари бирдамлик, аҳиллик ва уддабуронлик билан ишлаб табиатнинг ана шу инжиқликларини бартараф этдилар. Бунда энг бизга қўл келган асосий ишлардан бири меҳнатни ташкил этишга янгича ёндошганимиз бўлди. Колхозда 45 та мустақил звенолар тузилиб барча пахта майдонлари шуларга бириктиб қўйилди. 25 та нарядсиз звенолар ташкил этилди. Бу звеноларга техникани яхши билган, деҳқончиликка ақли етган, раҳбарлик қобилияти бўлган механизаторлар бошчилик қилишди. Ҳар бир звено аввало кам меҳнат қилиб кўп ҳосил етиштириш, пахтанинг таннархини арзонга тушириш, ҳосилнинг кўп қисмини юқори сортларга сотишни мўлжаллаб иш олиб борди. Звеноларга асосан механизаторлар бошчилик қилганлиги важидан пахтачиликдаги ҳамма иш комплекс механизациялаштирилди. Шунинг натижасида нарядсиз ишлайдиган звенолар пахта ҳосилини ўтган йиллардагига қараганда анча оширдилар ва унинг кўп қисмини машиналарда териб олдилар. Ишни нарядсиз усулда олиб борган Қўчқор Аширов бошлиқ звено гектаридан 33,4 центнердан пахта олди ва унинг 60 проценти «зангори кема»ларда терилди. Шунингдек Маҳкам Рисбоев, Хўжамурод Кўчкинов, Шарофат Худойбердиева ўртоқлар бошчилик қилган нарядсиз звенолар ҳам гектаридан 28—30 центнердан ошириб пахта топширдилар. Бундай звеноларга Аштар Иззатов, Йўлдош Оллоёров ўртоқлар бошчилик қилган звеноларни ҳам қўшиш керак.

«Зангори кема» капитанлари деб халқимиз томонидан номлари улуғланиб айтилаётган механик-ҳайдовчиларимиз бу йил айниқса юқори кўрсаткичларни қўлга киритдилар. Мирали Ҳасанов 91 тонна, Абдурашид Сотиболдиев 70 тоннадан пахта тердилар. Турдиали Бозорбоев, Турғун Юнусов, Марасул Ўтанов ва шуларга ўхшаш кўпгина механик-ҳайдовчиларимиз ўз машиналари билан колхоз томонидан белгиланган нормага қараганда анча кўп пахта териб топширдилар.

Шу йил районимиздаги Ленин номли колхозда механик-ҳайдовчилар курси очилган эди. Унда бизнинг колхоздан ҳам бир группа қизлар бориб механизаторлик касбини ўрганиб келган эдилар. Ана шулардан Роза Жўраева, Шарофат Худойбердиева, Муборак Ҳайдарова сингари қизларимиз машиналарни моҳирлик билан бошқариб, 40—50 тоннадан пахта тердилар.

Колхоз давлатга топширган пахтанинг 2981 тоннасини, ёки 53 процентини машиналарда териб олди. Демак қолган қисми қўлда терилди. Пахтани қўлда теришда чевар хотин-қизлар катта маҳорат кўрсатишди. Гулбанас Амирхонова, Салима Аҳмедова, Ўғилой Зокирова, Саломат Омонова ва уларнинг жуда кўп дугоналари хирмонга 7—9 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар.

Колхоз давлатга пилла, сут, гўшт, жун, ғалла, мева, полиз экинлари маҳсулотлари сотиш планларини ҳам ошириб бажарди.

Биз бу йил ҳосилдорликни 29,4 центнерданга етказиш учун аҳд қилганмиз. Ана шуни бажариш мақсадида давлатга яна пландан ташқари 1000 тонна пахта сотишни ўз олдимизга асосий вазифа қилиб қўйдик.

Б. Қўйбоқов қуйидагиларни айтди:

— Қишлоғимизнинг кекса ва ёши шу кунларда Улуғ Октябрнинг 49 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда. Бу курашда коммунистлар ва комсомоллар авангард бўлмоқдалар. Пахтакорларимизнинг сўзи билан иши бир. Давлатга пландан ташқари топшириладиган 1000 тонна пахта бизнинг байрамга совғамиз бўлади.

Оҳангарон дарёси ва Тошкент денгизи бўйларидаги поёнсиз далаларда меҳнат қилаётган «Ленин йўли» колхозининг фидокор кишилари улкан ҳосил кўтариб маррага етиб келган эканлар, улар ҳамон олға интилмоқдалар. Бу катта колхознинг меҳнатсевар кишилари пахтачиликда янги ютуқларларни қўлга киритишларида уларга янги муваффақиятлар тилаймиз.

С. МАҲКАМОВ.

„ПОЛИТОТДЕЛ“ „ОҚ ОЛТИНИ“

Колхозимиз деҳқонлари пахта тайёрлаш йиллик планини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Ҳар бир туп ғўзани бутун ёз бўйи намунали парвариш қилганимиз, агротехника қоидаларига қатъий риоя қилганимиз, вегетация давомида ва йиғим-терим мавсумида техника кучидан унумли фойдаланганимиз бизнинг бу катта ғалабамизга асос бўлди.

Бепоён далаларимиздан давлат омборига 4500 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» жўнатилди. Ҳозирга қадар колхоз бўйича ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 32 центнердан хирмон кўтарилди.

Шуниси қувончлики, бизнинг колхозимиз машина терими планини икки ярим баравар ошириб бажарди. Далаларимизда ишлаётган 30 та «зангори кема» ҳозирга қадар хирмонга икки минг тоннадан ортиқ биринчи сорт пахта тўкди. Ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда қарийб 70 тоннадан пахта терилди. Илғор механик-ҳайдовчилардан Ф. Исмоилов, М. Тошев, К. Деҳқонов, И. Ли, А. Зиёев, С. Умаров, В. Ли сингари ўртоқларнинг ҳар бири бункердан 80—90 тоннадан пахта тўкишга муваффақ бўлди.

Пахта далаларимизда ҳали ҳосил жуда кўп. Биз беш йилликнинг тўнғич йили пахта ҳосилдорлигини 38 центнерга етказиш билан якунлашга қатъий қарор қилдик. Колхозчиларимиз мамлакатга пландан ташқари яна 1400 тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун шу кеча-кундузда йиғим-терим ишларини қизғин давом эттиришмоқда.

М. ХВАН,
Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

КАЛИНИН РАЙОНИ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

35 ЦЕНТНЕР УЧУН

Партиямиз Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми ва КПСС XXIII съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун астойдил курашаётган пахтакорларимиз беш йилликнинг тўнғич йилида ҳосилдорликни 35 центнердан ошириб юбориш мажбуриятини олишган эди. Баҳорда ҳамма майдонларимизга ўз вақтида чигит экиб олинди. Лекин, ҳарорат паст келиб, нозик ниҳоллар ҳа деганда авж олавермади. Дастлабки пайтларда ғўзамиз бултургига нисбатан 20 кун ривожланишдан орқада қолиб кетди.

Аммо бу ҳол шундайлигича қолдирилмади. Ишловнинг зўри билан ғўзанинг ривожига ривож қўша бошладик. Хўжалигимизда уруғлик пахта етиштирилади. Пахта ростмана бўлиши учун унинг ишлови ҳам ростмана бўлиши керак. Деҳқонларимиз ана шуни назарда тутиб, ҳар бир қарич ерни обдон ишлашди, ҳар бир туп ғўзани эътибордан четда қолдиришмади.

Пухта қилинган иш катта муваффақиятлар келтирди. Пайкалларимизда кутганимиздан ҳам баракали ҳосил пишиб етилди. Йиғим-теримга ҳам пухта режалар тузган ҳолда киришиб кетдик. Звенолараро кўчма Қизил байроқ ташкил этилиб, ҳар ўн кунда энг пешқадам звенога бериб борилди. Байроқ билан бирга биттадан қўй ҳам мукофот қилиб туриладн. Механизатор ва теримчилар ўртасида социалистик мусобақа намунали ташкил этилди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти пахта терими билан банд бўлган кишиларга қулай маданий-маиший шароитлар яратишга алоҳида эътибор берди.

Эрта баҳордан буён тер тўкиб астойдил меҳнат қилаётган йиғим-терим даврида жонбозлик кўрсатаётган азамат деҳқонларимиз кунн-кеча ғалаба рапортига имзо чекдилар. Колхозимиз бўйича ҳар гектар ердан шу кунга қадар 30 центнердан «оқ олтин» териб олинди ва она-Ватан омборларига 1609 тоннадан кўпроқ уруғлик пахта тўкилди.

Ишбилармон деҳқонлар меҳнат қилаётган участка ва звеноларимизда ҳосилдорлик бундан ҳам юқори бўлди. Ленин орденли Назира Йўлдошева бошлиқ участка пахтакорлари 147 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозирнинг ўзидаёқ 32 центнердан ҳосил кўтаришди. Улар яна беш центнердан пахта териб олиш учун курашишмоқда. Шу участкага мусобақадош бўлган Раҳмонберди Эгамбердиев бошлиқ участка коллективи ҳам ўз сўзининг устидан чиқди. Ҳозир бу ерда яна 7 центнердан ҳосил кўтариш учун қизғин кураш кетяпти.

Хўжалигимизда 13 та комплекс механизациялашган пахтачилик звеноси бор. Уларга бошчилик қилаётган азамат механизаторларимиз эрта баҳордан буён то шу кунга қадар техниканинг жиловини қўйиб юбормай, деярлик барча дала ишларини ўзлари бажариб келмоқдалар.

Ўртоқ И. Аблякимов звеноси ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерга етказиб, энг юқори кўсаткичга эришди. Звено деҳқонлари «мавсум охиригача 40 центнердан ошириб юборсак юборамизки, асло кам қилмаймиз», дейишмоқда. И. Эрназаров, У. Ҳакимов, Ҳ. Маликов ўртоқлар бошлиқ звеноларнинг пахтакорлари ҳам социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар, эндиликда яна 5—6 центнер учун курашяптилар.

Колхозимиз бўйича планга қўшимча равишда яна камида 300 тонна пахта сотишга қарор қилдик. Бу ҳосил далаларимизда бор. Пахтакорларимиз терим суръатини сира сусайтирмай ишлашяпти.

Ю. ФАИЗИЕВ,
Калинин районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг раиси.

Т. АҲМЕДОВ,
партия ташкилотининг секретари.

Суратда (чапдан): участка бошлиғи Н. Йўлдошева ва колхоз партия ташкилотининг секретари Т. Аҳмедов ўртоқлар терилган пахтанинг сифатини текшириб кўрмоқдалар.

Н. Тўраев фотоси.

323.000 ТОННА ТОШКЕНТ ПАХТАСИ УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 21 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда терилган	Мавсум бошидан	Бир кунда машинада терилган	Мавсум бошидан бери машинада терилган
ОҚҚЎРҒОН	0,67	103,07	0,46	115,61
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	1,13	102,45	0,67	209,23
Калинин	3,21	99,29	—	79,75
Бўка	1,07	97,02	0,74	115,95
Ўрта Чирчиқ	1,22	95,10	0,83	111,39
Орджоникидзе	1,04	93,33	0,80	105,00
Бекобод	1,27	90,44	0,89	93,11
Янгийўл	1,41	87,70	1,11	94,26
Область бўйича	1,12	95,35	0,75	110,11

ТАСС АХБОРОТИ

«МОЛНИЯ—1» ОРБИТАДА

Ернинг сунъий йўлдошлари—актив ретрансляторлардан фойдаланиб, радиоалоқа ва телевиденинининг амалдаги системасини созлаш ва янада такомиллаштириш программасига мувофиқ, 1966 йил 20 октябрда Совет Иттифоқида яна бир алоқа йўлдоши «Молния-1» баланд эллиптик орбитага муваффақиятли равишда чиқариб қўйилди.

Координациялаш-ҳисоблаш марказининг дастлабки маълумотларига қараганда, йўлдош шимолий ярим шарда апогейи 39 минг 700 километр ва жанубий ярим шарда перигейи 485 километр бўлган орбитага чиқарилган.

Йўлдош ер атрофини 11 соат 53 минутда айланиб чиқади.

Орбитанинг оғиши 64,9 градус.

Бу йўлдошга телевидение программаларини эшиттириш ва кўп каналли олис радиоалоқаларини амалга ошириш учун хизмат қиладиган ретрансляция аппаратлари, шунингдек команда-ўлчов комплексининг, ориентация системасининг аппаратлари, орбитани тўғрилаб турадиган аппаратлар ва йўлдошни энергия билан таъминлаш аппаратлари ўрнатилган.

Алоқа йўлдошида ўрнатилган аппаратларнинг ҳаммаси нормал ишлаб турибди.

Алоқа йўлдоши «Молния-1»ни учиришдан кузатилган асосий вазифа икки томонлама олис телевизион ва телефон-телеграф радиоалоқалари системасини янада созлашдан ва бу алоқа системасини тажриба тариқасида ишлатиб кўришдан иборатдир.

«Молния-1» йўлдоши орқали алоқа сеанслари белгиланган программага мувофиқ ўтказилиб турилади.

ИККИ КОЛХОЗ ҒАЛАБАСИ

МАШЪАЛ Оққўрғондаги яна икки йирик пахтакор хўжалик маррага етганлиги тўғрисидаги хушхабарларни куни-кеча олдик. «Ленинобод» колхозининг пахтакорлари йиллик планни 30 иш кунида бажардилар. Ватан омборларига 3270 тонна юқори сифатли «оқ олтин» тўкилди.

— Бизнинг бу ғалабамизда дала гвардиячиларининг ҳиссаси бениҳоя каттадир, — дейилади ғалаба рапортида, — уларнинг маҳорати, ғайрат-шижоати туфайли «зангори кема»ларнинг бункерларидан 1110 тонна «оқ олтин» тўкилди.

Дарҳақиқат, областимизнинг деярли ҳамма хўжаликларида бўлгани каби бу колхозда ҳам пахта йиғим-териминииг тақдирини азамат механизаторлар ҳал қилмоқдалар. С. Аловутдинов, Э. Ҳайдаров, П. Тошхўжаев, Я. Чимбоев, А. Алибоев, А. Қўшмуродов сингари механизаторлар бошчилик қилаётган звеноларнинг деҳқонлари шу кунга қадар ҳар гектар ердан 30 центнерга етказиб «оқ олтин» териб олишди. Механик-ҳайдовчилардан Б. Ширинов, П. Тошхўжаев, А. Қўшмуродов, Ш. Бектемиров сингари ўртоқларнинг ҳар бири ҳозиргача машиналар билан 70 тоннадан ошириб пахта терди.

Қўлда пахта тераётган серғайрат колхозчилар ҳам бўш келишмаяпти. Шу кунларда номлари ҳамманинг оғзида юрган З. Зуфарова, Н. Аҳмедова, Э. Йўлдошева, М. Мирзаева, Б. Алсаирова каби ўртоқлар хирмонга 7500—8000 килограммдан пахта тўкишди.

Даладаги ҳосилни хомчўт қилиб кўрган колхоз деҳқонлари «давлатга яна 235 тонна пахта сотамиз» деб аҳд қилишди. Шунингдек, колхоз давлатга сут, тухум, полиз экинлари маҳсулотлари, узум, картошка сотиш йиллик планларини ҳам тўла адо этди.

Райондаги Войтинцев номли колхоз пахтакорлари пайкаллардан пунктларга 3280 тонна «оқ олтин» жўнатиб, йиллик планни бажардилар. М. Норқулов, А. Аҳмедов, К. Қодиров, Н. Анорбоев ўртоқлар бошлиқ комплекс механизациялашган звенолар йиллик планни аллақачон бажариб қўйган эди, ҳозир социалистик мажбурият ҳисобига пахта сотаяпти.

Колхозда машина терими соҳасида бу йил ҳам қувончли ютуқларга эришилаяпти. Механик-ҳайдовчилардан С. Усмонов, Н. Подгорний, М. Норқулов, К. Қодиров, М. Носиров сингари ўртоқлар эл хирмонига 70—90 тоннадан «оқ олтин» тўкишди. Колхозчилар давлатга пландан ташқари 470 тонна пахта сотиш мажбуриятини олишди.

Оққўрғондаги бу ҳар иккала ғолиб колхоз пахтакорлари КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан руҳланиб, шодиёна байрамни тағин ҳам катта зафарлар билан кутиб олиш мақсадида йиғим-теримни қизғин давом эттирмоқдалар.

ҚУВОНЧ

ЯНГИЙЎЛ. Бугун «Москва» колхози аъзоларининг хонадонларида, пахта далаларида хурсандчилик. Каттадан-кичик ёз бўйи қилинган ҳалол меҳнат самараларини кўриб қувонмоқда. Эришилган зафар билан бир-бирини қутламоқда. 19 октябрь куни йиллик план ортиғи билан бажарилган эди. Ватанга 1800 тонна юқори сифатли пахта етказиб берилиб, ана шу ҳосилнинг 750 тоннаси «зангори кемалар» бункерларидан тўкилган эди.

Колхоз аъзолари эришилган ютуқлар билан кифояланиб қолганлари йўқ. Улар далада қолган ҳосилнинг сўнгги граммигача сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар. Йиллик планни ортиғи билан бажарган Х. Сулаймонов, М. Умаралиев, М. Арслонов, Н. Усмонов, Б. Акажонов ўртоқлар сингари пешқадам звенолар шу кеча-кундузда зиммаларига олган янги мажбурият ҳисобидан пахта топширмоқдалар.

Машина теримининг қизғин кунларида 4-5 тоннаданга етказиб пахта терган Р. Муҳаммедов, И. Йўлдошев, И. Абдуқодиров, М. Умаралиев, Б. Акажонов, М. Арслонов ўртоқларнинг ҳар бири ҳисобига 60-70 тоннадан «оқ олтин» ёзиб қўйилди. Улар ана шунча миқдорда пахта териб қаҳрамонлик кўрсатганликлари учун кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Колхозда кўпмингкилограммчи теримчилар оз эмас. Мавсумда 6-7 тоннадан пахта терган, шу кунларда ҳам ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётган Б. Камолова, С. Билолова, С. Беридзе, С. Нуфарова, М. Аҳмедова, А. Йўлдошева, Р. Йўлчиева ўртоқлар сингари жонкуяр опа-сингиллар эришилган улкан зафарга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Деҳқонлар пландан ташқари яна 200 тонна пахта тайёрлашга аҳд қилган эдилар. Эндиликда улар ана шу сўзларининг устидан чиқиш учун йиғим-теримни ҳар қачонгидай қизғин давом эттирмоқдалар.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИНИ КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШДА ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР БИЛАН НИШОНЛАЙЛИК!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА

СОЦИАЛИСТИК ЭКОНОМИКАДА ФОЙДАНИНГ РОЛИ

Мамлакатимизда КПСС XXIII съезди кўрсатмаларига биноан, янги иқтисодий реформа изчиллик билан амалга оширилмоқда. Янги системанинг энг муҳим томонларидан бири хўжаликни юритишда иқтисодий методлар ва рағбатлантиришларнинг ролини кучайтиришдан иборат. Эндиликда ишлаб чиқариш корхоналарида хўжалик мустақиллиги ва ташаббусини кенгайтириш, ишлаб чиқариш коллективларининг ўз фаолиятининг яхши натижаларидан моддий манфаатдорлигини оширишга эътибор берилмоқда. СССРда амалда жорий қилинаётган ана шу иқтисодий реформанинг муҳим аспектларидан бири фойда бўлиб, у социалистик экономикамизда катта роль ўйнайди.

Кўпгина ғарб иқтисодчилари айтаётганидек, иқтисодий категория ҳисобланган фойда капитализмнинг монополияси эмас, мутлақо. Фойда ижтимоий меҳнат тақсимоти ва товар алмашиш бошланган минг йиллардан бери мавжуддир. Қаерда товар ишлаб чиқариши бўлса, ўша ерда фойда ҳам бўлади. Лекин фойдадан ҳар хил ижтимоий тузумда турлича фойдаланилади. Капитализмдан фарқли равишда СССРда фойда шахснинг бойишига олиб келмайди, капиталга айланмайди. Совет жамиятида фойда миллий даромаднинг бир қисми сифатида юзага келади. Ундан ижтимоий ва шахсий эҳтиёжларни қондириш учун: ишлаб чиқаришни кенгайтириш, иш ҳақини ошириш, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, пенсия таъминоти эҳтиёжлари ва бошқаларда фойдаланилади. Фойда давлат бюджети даромадларининг асосий манбаларидан бири ҳисобланади. Советлар мамлакатида корхоналардан тушадиган фойда давлат бюджетининг ўндан тўққиз қисмидан ортиқроғини, аҳолидан тўпланадиган солиқлар эса атиги 7 процентини ташкил этади.

Совет социалистик экономикаси системасида фойда ҳар доим мавжуд бўлган ва у ҳисобга олиниб келган. Фойдани планли, марказлашган тартибда ишлатиш Совет Иттифоқига бир неча ўн йил мобайнида энг йирик индустриал давлатга айланиш имконини берди. Бунинг учун барча совет кишиларига катта куч-ғайрат сарфлаб ишлашга, мамлакатнинг ўзидаги ички имкониятлардан фойдаланиб катта маблағлар сарфлашга тўғри келди. Сабаби СССР четдан ҳеч қанақа қарз олгани йўқ. 30-йиллар бошларида дастлабки пайтда фойда келтирмайдиган, лекин жуда ҳам зарур бўлган оғир индустриянинг янги соҳалари барпо этилди. Ана шу соҳаларни пул билан таъминлаб турган манба енгил ва озиқ-овқат саноати келтирган фойда, шунингдек қишлоқ хўжалиги тўплаган жамғармалар бўлди. Ўша пайтда мўл-кўл жамғармалар пайдо бўлишини кутиб турадиган пайт эмас эди. Шунинг учун ҳам оғир саноатни ривожлантириш учун енгил индустрия, қишлоқ хўжалиги ва хизмат кўрсатиш соҳаларини ривожлантиришни бирмунча чегаралаб туришга тўғри келган эди. Бу соҳалар онгли равишда вақтинча иккинчи планга ўтказиб қўйилганди.

Ҳозирги даврда социалистик экономикани ривожлантиришнинг шарт-шароитлари бутунлай бошқача бўлиб қолди. Эндиликда фойда фақат жамиятдагина эмас, балки ҳар бир корхонада меҳнат унумдорлигини оширишнинг зарур шартларидан бирига айланмоқда. Бундан буён КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари асосида у ёки бу ишлаб чиқариш самарадорлиги, пировард натижаси олинган фойданинг миқдори ва корхонанинг рентабеллиги билан ўлчанади. Шундай қилиб, фойда ишлаб чиқариш самарадорлигини ўлчовчи барометрга, алоҳида олинган хўжалик ҳисобида ишлайдиган корхона фаолиятини баҳолайдиган критерийга айланиб бормоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, яқин вақтларгача фойдага мавжуд бўлмаган, ҳатто социалистик ишлаб чиқариш усулига ёт бир нарса деб қаралар-ди. Планлаштиришнинг энг кенг тарқалган методи ўтган йилга ёки ўтган даврга нисбатан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмини оширишдан иборат эди. Бунда маҳсулот ишлаб чиқаришни у ёки бу даражада ошириш учун қанча ижтимоий меҳнат ва маблағ сарфланишига кам эътибор берилар эди. Социалистик жамиятимизга айни замонда зарур бўлган буюмлар, яъни уларнинг миқдори ҳар доим ҳам асосли равишда исбот қилинмасди. Корхона у ёки бу маҳсулотни ишлаб чиқариш билан корхона ёки жамиятга қанча соф даромад, яъни фойда келтиришини ҳисоб-китоб қилиш ишлари эса бундан ҳам ёмон эди.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми планлаштиришда айрим хатоликлардан ҳоли бўлиш учун ана шу камчиликларни рўй-рост очиб ташлади ва корхоналарга планига фойда ва рентабеллик деган умумлаштирувчи кўрсаткични киритишни тавсия этди.

Фойда хўжалик ҳисобида ишлайдиган корхоналарнинг якунловчи фаолиятини тўлароқ акс эттиради. Бунда корхонанинг фойда келтириши ёки зарар келтираётгани дарров кўзга ташланади. Фойда — бу реал мавжуд бўлган бирлик, пулнинг реал суммаси. Социалистик корхоналарнинг фойдаси давлат банкасида тўпланади ва корхона счётларида ўз ифодасини топади. Шундай қилиб, фойданинг реаллигини корхона ҳам, банк ҳам ҳис этади. Фойдани тақсимлаш қоидаларига мувофиқ бу реал суммадан давлат бюджетига ажратиш мумкин, ундан ходимларни мукофотлаш ва бошқа планли тадбирлар учун фойдаланиш мумкин.

Маълумки, социалистик ишлаб чиқаришнинг мақсади ишлаб чиқариш учун ишлаб чиқариш эмас, балки жамият эҳтиёжларини қондиришдир. Фойда эса фақат ишлаб чиқаришнинггина эмас, балки реализациянинг ҳам натижаси сифатида социалистик жамиятнинг ана шу талабига ҳам жавоб беради.

Янги иқтисодий реформа жорий қилинган корхоналарда корхона фондлари ташкил этиш манбаи сифатида фойданинг роли ўсиб боради, унинг корхона ихтиёрига қолдириладиган ҳажми ортиб боради. Лекин фойданинг асосий қисми илгаригидек бутун жамият эҳтиёжлари учун сарфланади.

Бундан буён планнинг ошириб бажарилганига қараб эмас, балки бажарилганлигига қараб корхона фондларига фойдадан юқори процент ажратиш кўзда тутилади. Демак, корхона раҳбарлари илгаригидек ошириб бажариш учун бир илож қилиб паст план олишга, шу йўл билан корхона фондига фойдадан кўпроқ процент ажратилишига эришишга зўр бериб уринмайдилар. Бироқ корхона олдида янги вазифалар кўндаланг бўлиб туради: планни реал, маҳсулотни кўп миқдорда реализация қилиш ва катта фойда олишни таъминлайдиган оптимал қилиб ва албатта мавжуд бўлган асосий ва оборот фондларини ҳисобга олиб тузиш лозим бўлади. Ана шундай планни бажарганлик учун корхона фондига ажратмаларни кўпайтирса, фойдадан корхона ихтиёрига кўпроқ қолдирса арзийди.

Фойда келтирувчи корхона ўз ходимларини моддий жиҳатдан рағбатлантириш ва ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш учун тағин ҳам кўпроқ имкониятларга эга бўлади. Ана шу мақсадлар учун корхона ихтиёрида қолдирилган фойдадан учта мустақил фонд ташкил этилади. Булар: ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди, моддий рағбатлантириш фонди ҳамда социал, маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондларидан иборат бўлади. Такрор айтамизки. ана шу ҳамма фондларнинг асосий манбаи фойда ҳисобланади. Фойданинг кўпайиши шу фондларнинг ҳам кўпайишига олиб келади.

Бундан буён шу фондларнинг планлаштирилган ҳажми бутун йил давомида кўпайиши ёки камайиши мумкин. Бу коллективнинг қандай ишлашига боғлиқдир. Агар илгари мукофотнинг планлаштирилган суммаси бутун йил давомида ўзгармай қолган бўлса, эндиликда у корхона келтираётган фойдага қараб ўзгариб туради. Юқорироқ фойда оладиган корхона ўз фондларини ҳам кўпайтираверади, демак у ходимларга кўпроқ мукофот беради.

Илгари мукофот иш ҳақи фондининг сарфланишига қараб берилар эди. Айтайлик, маълум бир цех иш ҳақи фондини ортиқча сарфлаб юборди, демак унинг ходимлари механик равишда мукофот рағбатлантиришидан маҳрум этилади. Эндиликда мукофотлар иш ҳақи фондига боғлиқ бўлмайди, негаки улар моддий рағбатлантириш фондидан тўланади. Бундан, демак иш ҳақи фондини талон-торож қилиш мумкин экан-да, деган хулоса келиб чиқмайди, албатта. Аксинча, иш ҳақи фондини сарфлашда қаттиқ тартиб ўрнатилади, чунки цех ва корхонанинг фойда келтирадиган иши умуман иш ҳақи фондининг қандай сарфланишига тўғридан-тўғри боғлиқдир. Шунинг учун ҳам ҳозир ҳар бир ходим кам маблағ сарфлаб, кўп маҳсулот ишлаб чиқаришдан, материалларни кўпроқ иқтисод қилишдан, бракни камайтириш ва бошқа шу каби фойдали ишлардан манфаатдордир.

Корхоналар коллективлари ҳозир ички резервлардан тўлароқ фойдаланиш ва шу йўл билан фойда миқдорини кўпайтиришдан илгаригига қараганда кўпроқ манфаатдордирлар. Эндиликда таннарх асосий кўрсаткичлар қаторига киритилмаса ҳам, корхоналарнинг коллективлари ҳар бир тийиннинг тежаб сарфланиши учун курашмоқдалар. Шундай қилиниши жуда тўғридир, чунки фойда худди таннарҳга — маҳсулотни реализация қилишдан тушган пул билан уни ишлаб чиқариш учун кетган харажатлар ўртасидаги фарққа боғлиқдир.

1965 йилда «Қизил тонг» тикув фирмаси республикамизда биринчи бўлиб планлаштиришнинг янги системасига кўчди. Фирманинг фаолияти икки кўрсаткич — реализация ва фойда планини бажариши билан баҳоланади. Янги тартибнинг жорий қилиниши корхонада маҳсулот сифати учун курашни анча яхшилади. Планда 97,5 процент биринчи сорт товар ишлаб чиқариш кўзда тутилган эди. У эса 98,4 процент бажарилиб, корхона 15 минг сўм қўшимча фойда олди, фирманинг пландан ташқари фойдаси ҳажми ўтган йили 171 минг сўмни ташкил этди. Бу эса ҳар бир ходимнинг иш ҳақини ҳам оширди. Масалан, 10-цехнинг чеварлари илгари ойига 90—100 сўм олган бўлсалар, ҳозир уларнинг ойлик маоши 120 — 125 сўмни ташкил этмоқда. Фирма ўтган йилнинг иккинчи ярмида фойда ҳисобидан ўз ходимларига 25 минг сўмни мукофот тариқасида берди.

Янги системанинг жорий қилиниши икки факторни бир бутун қилиб бирлаштиради — бир томондан ишчилар онгли равишда корхона кўрсаткичларини яхшилашга, меҳнат унумдорлигини оширишга, ишлаб чиқаришнинг умумий якунларини юксалтиришга интилсалар, иккинчи томондан бу интилиш моддий жиҳатдан, фойда ҳисобига мукофотлаш йўли билан рағбатлантирилади. Шундай қилиб, бу ўринда меҳнатга бўлган маънавий ва моддий стимуллар реал ва энг мувофиқ равишда бир-бири билан қўшилиб, уйғунлашиб кетади.

Ходимларни моддий рағбатлантириш хусусида илгари корхоналарда бундай имконият йўқ эди. Ҳатто, йилни кўп фойда олиш билан якунлаган корхона ҳам шунга мувофиқ равишда мукофот фонди ҳажмини ошириш ҳуқуқига эга эмас эди. Кўпгина корхоналарда бундай фонд умуман йўқ эди. Рағбатлантириш иш ҳақи фонди ҳисобидан бўларди. Бу эса кўпинча шу фонднинг ортиқча сарфланиб кетишига олиб келарди. Шундай қилиб, моддий жиҳатдан шахсий рағбатлантириш фойданинг корхона ишлаб чиқариши самарадорлигини янада оширишга кўрсатадиган таъсири жуда суст, етарли эмас эди. Янги иқтисодий реформа бундай камчиликларни бартараф этади.

Хулоса қилиб айтганимизда, фойда социалистик планли хўжаликнинг инструменти сифатида рағбатлантиришнинг муҳим иқтисодий омилига айланади. У хўжалик ҳисобида ишлайдиган корхонани ва ҳар бир ходимни ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга илҳомлантиради. Реализация қилинган маҳсулот ва ҳажми, олинган фойда қанча кўп бўлса, жамиятнинг ишлаб чиқариш ва шахсий эҳтиёжларини тезроқ қондириш учун шунча ортиқ имкониятга эга бўлинаверади.

Н. Б. УТКЕЛБОЕВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти сиёсий иқтисод кафедрасининг доценти.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР Олий Совети Президиумининг 1966 йил 5 октябрдаги Фармони билан халқ хўжалик юклари ва пассажирлар ташиш, автомобиль йўллари қуриш, ремонт қилиш ва сақлаш топшириқларини бажаришда катта ютуқларга эришган автомобиль транспорти ва йўл хўжалиги ходимларининг катта бир группаси СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

Шу жумладан Тошкент области бўйича:

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Жамолов Туроб — Бекободдаги 16-автобаза шофери.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Гнилюк Иван Иванович — Янгийўл автобус-таксомотор паркининг шофери.

Ланин Иван Евдокимович — Оҳангарондаги 72-автобаза директори.

Мартиненко Елена Михайловна — область автотрест бошқарувчисининг ўринбосари.

Пичеркин Михаил Фёдорович — Олмалиқдаги 4-авторемонт заводининг слесари.

Рябиков Григорий Николаевич — 1-область йўл қурилиш бошқармаси автогудрон машинисти.

Толипов Ғофур — Янгийўл йўл-эксплуатация участкасининг мастери.

ҲУРМАТ БЕЛГИСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Абдурасулов Тошпўлат — Бекобод автобус-таксомотор паркининг шофери.

Алимқулов Салим — Янгибозордаги 121-автобаза шофери.

Бегенов Ашим — Тўйтепадаги 74-автобаза шофери.

Галкин Виктор Григорьевич — Янгийўлдаги 107-автобаза директори.

Ғафуров Малик — область автотрестининг бошқарувчиси.

Дубанов Иван Егорович — Олмалиқдаги 80-автобаза шофери.

Иброҳимов Раззоқ — Оҳангарондаги 29-автобаза шофери.

Колесников Михаил Тимофеевич — Бекободдаги 16-автобазанинг бош инженери.

Кочетков Николай Иванович — Олмалиқдаги 4-авторемонт заводининг директори.

Кусмарцев Александр Ильич — кўприк темир-бетон конструкциялари ва асфальт-бетон заводининг слесари.

Мадалимов Турсунбой — Чирчиқдаги 2-автобаза шофери.

Муродасилов Юсуф — Олмазордаги 5-авторемонт заводининг слесари.

Норхўжаев Ҳамид — 1-область йўл-қурилиш бошқармасининг автогудрон машинисти.

Раҳматхонов Холхўжа Раҳматхонович — Пискентдаги 82-автобаза шофери.

Серегин Василий Андреевич — Чирчиқ йўл-эксплуатация участкасининг бошлиғи.

Сорока Павел Наумович — Олмазордаги 5-авторемонт заводининг директори.

Стрельцов Александр Дмитриевич — Алимкентдаги 46-автобаза шофери.

Тўлаганов Тоҳир — Ялонғочдаги 69-автобаза шофери.

Турдиев Халил — область автомобиль транспорти ва тош йўллар бошқармасининг бошлиғи.

Умаров Бекбой — 14-кўприк қурилиши бошқармаси кессончилар бригадири.

Уролов Абдулла — Қуйлиқ йўл-эксплуатация участкасининг экскаватор машинисти.

Ҳасанбоев Талабой — Янгийўлдаги 107-автобаза шофери.

Хист Григорий Иванович — Олмалиқдаги 45-автобаза шофери.

Хўжаахмедов Серимбой — Олмазордаги 5-авторемонт заводининг слесари.

Шабаев Карл Иброҳимович — Оҳангарондаги 72-автобаза шофери.

Шоқосов Ҳаким Шонпович — Бўстонлиқдаги 125-автобаза шофери.

(Давоми бор)

СЕССИЯ ОЛДИДАН

Меҳнаткашлар депутатлари Чирчиқ шаҳар Совети ўзининг ҳар бир сессияси олдидан депутатлар ўқувини ташкил қилади. Шу йил бошидан бери депутатларнинг етти маротаба ўқуви ўтказилди. Депутатлар ўқувини шаҳар партия комитети ва шаҳар Совети, шунингдек, суд ва прокуратура органининг масъул ходимлари олиб боришмоқда. Улар «Депутат — халқ хизматкори», «Депутатлик фаолияти», «Доимий агитпунктларнинг сайловчиларга хизмати ҳақида», «Ўзбекистон ССР Олий Советининг VIII сессияси», «Совет қонунчилиги» деган темаларда лекциялар ўқишди, депутатлар билан суҳбатлар ўтказишди.

Ҳар бир сессия олдидан ўтказилаётган бу тадбир депутатларнинг назарий билимини мустаҳкамлаш билан бирга фаолиятини активлаштирмоқда.

С. ТИТОВ.

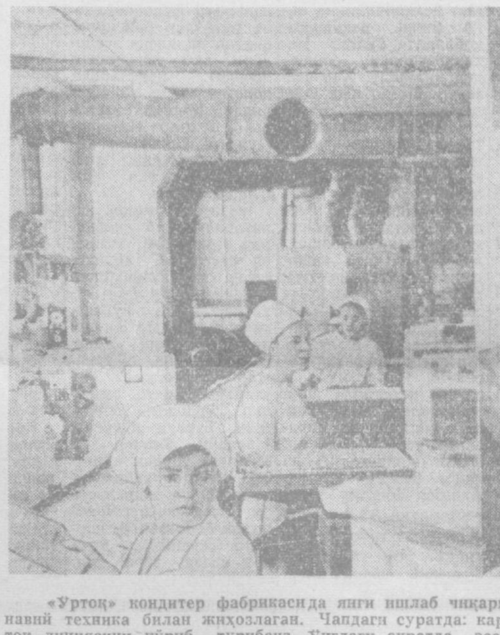

«Ўртоқ» кондитер фабрикасида янги ишлаб чиқариш корпуси ишга туширилган. У янги, замонавий техника билан жиҳозланган. Чапдаги суратда: карамель тайёрловчи цехнинг ундаги автомат поток линиясини кўриб турибсиз. Ўнгдаги суратда эса Эргаш Йўлдошев ва Сергей Синдяшкин ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар Тошкент шаҳар газ трестига қарашли газ қуйиш станциясида қуювчи бўлиб ишлайдилар. Бу илғор кишиларимиз ўз смена топшириқларини доимо 120—130 процент қилиб бажаришяпти.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ФАНЛАРИ АКАДЕМИЯСИ ПАРРАНДАЧИЛИК СЕКЦИЯСИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институтида В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик Фанлари Академияси чорвачилик бўлими паррандачилик секциясининг пленуми очилди. Мамлакат жанубидаги иссиқ иқлим шароитида парранда маҳсулдорлигини ошириш масалалари муҳокама қилинади. Секция пленуми ишида Ўрта Осиё, Закавказье республикалари, Россия Федерацияси ва Украина олимлари, мутахассислари ҳамда паррандачилик фабрикаларининг ходимлари қатнашмоқдалар.

Паррандани самарали боқиш, парранда касалликларига қарши курашнинг янги усуллари ва бошқа масалаларга бағишланган 50 дан кўпроқ доклад тинглаш мўлжалланади. Секция иши беш кун давом этади.

(ЎзТАГ).

Чирчиқ электрохимия комбинатида

ИЛҒОРЛАРГА ҲУРМАТ

Энг яхши ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчилардан 16 кишининг номи куни кеча корхонанинг ҳурмат китобига ёзилди. Улар орасида темир йўл цехининг юк ташувчиси Соҳиб Саримсоқов, 301-цехнинг старший аппаратчиси Рустам Ишмаков, машинист ёрдамчиси Содиқ Ҳолматов, аппаратчи Иван Анинкинлар бор. Илғорлар юксак иш кўрсаткичларига эришганликлари учун ана шундай ҳурматга сазовор бўлишди. Корхонанинг Ҳурмат китоби эса Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига ҳамда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган.

КИМЁГАРЛАР ДАЛАДА

Комбинатнинг пахтакорларга бераётган улкан ёрдами ҳаммага маълум. Кимёгарлар мана 26 йилдирки, неча минг тонналаб минерал ўғит етказиб бермоқдалар пахтакорларга.

Шу билан бирга ҳар йили ўз оталиқларидаги хўжалик — Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз далаларига чиқиб, пахтакорларга бевосита ёрдам ҳам беришади. Бу йил ҳам шундай бўлди. Кимёгарлар пахта терими бошланиши билан ана шу колхозга йўл олишди.

Уларнинг пахтакорларга кўмаги анча салмоқдор. Масалан, 10 октябргача улар 45 тонна пахта териб беришди. Бу ишда айниқса К. Раҳимбердиев, А. Эргашев, Р. Ахмедзянов, М. Усмонов ўртоқлар бошқаларга намуна бўлишяпти.

ҚАСАБА СОЮЗ ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

Шу йил 1 октябргача 265 киши тунги санаторийда, 1018 киши дам олиш уйида ҳордиқ чиқарди. 150 киши туристик йўлланмалар билан турли жойларда дам олиб қайтишди. 100 киши эса курортларда, шунингдек қардош социалистик мамлакатларда саёҳатда бўлишди.

Комбинатнинг касаба союз дафтарида ана шу рақамлар учрайди. Бу ҳали ҳаммаси эмас. Комбинатнинг яна 365 дан ортиқ ишчи ва хизматчиси йил охиригача касаба союз йўлланмаси билан мамлакат курорт ва санаторийларида дам олишади.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Фатхулла Асомов Чирчиқдаги пойафзал фабрикасида фрезерчи бўлиб ишлайди. Яқинда коммунистик меҳнат зарбдори Асомов Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

М. Нуриддинов фотолари.

ОЗОДАЛИК ОЙЛИГИ

КЎЧАЛАРИМИЗГА ГАРД ТУШМАСИН

Пойтахтимизда рўй берган зилзила, кўпгина уй-жой ва маданий-маиший муассаса биноларига катта зарар етказибгина қолмай, кўчаларимизни тупроққа, ҳиёбонларимизни чангга белади. Лекин довюрак, иродали халқимиз бу тўфонга ён бергани йўқ, балки қардош дўстлар билан қўлни-қўлга бериб янги гўзал Тошкентни тиклашга бел боғлади. Ҳа, шу кеча-кундузда она шаҳримизнинг қайси бурчагига назар ташламанг, бизга мадад қўлини чўзиб келган қардошлар ҳам, тошкентликлар ҳам қуриш, яратиш ишлари билан бавд.

Шундай экан, ҳар бир тошкентлик ўзи қуриб, ўзи яратиб қўйган кўчаларнинг тоза ва озода бўлишига хиёбонларнинг энг чанг ва ғубордан ҳоли туриши ҳақида қайғуриши керак.

Афсуски, шаҳардаги айрим кўчаларнинг ҳозирги аҳволи киши табиатини хира қилади. Бешёғочдан Охунбобоев майдонигача бўлган йўлнинг икки қанотидаги йўлкаларда ҳар хил чиқиндиларни учратасиз. Бу кўчадаги хонадонлар эшик олдини супуриб-сидириб туришмайди. Чиғатой, Сағбон, Хуршид кўчаларида ҳам хонадонлардан чиққан ахлатлар ҳафталаб кўчада, киши табиатини хира қилиб ётади. Бундай кўнгилсиз манзарани Чорсу, Туркман бозори атрофида ҳам учратасиз.

82-мактаб ёнига бор-йўғи иккита ахлат яшиги қўйилган. Бу яшиклар шу атрофдаги хонадонлардан чиққан чиқиндилар билан тўлиб, кўчага сочилиб ётибди. Бу чиқиндилар ўз вақтида олиб кетилмаётганлиги сабабли шамол ахлатни тўзғитиб юборяпти. У ҳафта билан бу ҳафта орасида келган машина ҳам ахлатнинг ярмисини кўчага сочиб, ярмисини олиб кетяпти.

«Горочистка» ходимлари бундай «хизматлари» билан кўчаларимизни тозалаш ўрнига, унга доғ солиб кетишяпти.

«Горочистка» ходимларининг ўз ишларига бундай муносабатда бўлиши айб эмасми?!

З. САФАРОВ.

ДЕПУТАТ ҲИСОБ БЕРМОҚДА

Оржоникидзе номли колхоз аъзоси Д. Йўлдошев янги иморат қурди. Деворларини кўтаришга кўтарди-ю боши қотиб қолди. «Томига шиферни қаердан олсам экан-а», — ўйларди у. Совхоз маъмуриятига учрашди, ёрдам беришолмади. Таниш-билишлариникига борди, топилмади.

— Депутатимизга учраш, албатта бир иложини қилади, — маслаҳат берди шу колхоз аъзоси Б. Неъматжонов. — Менга ҳам ёрдам берди, барака топкур, жуда хожатбарор одамда.

Мана, Д. Йўлдошев область касаба союзлари советининг секретари, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати ўртоқ А. В. Браилов қабулида. Депутат уни илиқ кутиб олди. Илтимосини тинглаб бўлгач, ён дафтарига нималарнидир ёзиб қўйди. Шу куни Анатолий Васильевич кўпчилик сайловчиларни қабул қилди. Ҳар кимнинг юрагидаги гапини охиригача тинглади, керакли маслаҳатлар берди, иложи борича кўмаклашувини айтди.

Орадан кўп вақт ўтгани йўқ. Депутат савдо базалари билан гаплашиб, Йўлдошевга шифер тўғрилаб берди.

Ўртоқ А. В. Браилов ўз сайловчиларини бевосита сайланган жойига — Калинин район Ўзгариш посёлкасига бориб қабул қилади. Қабул кунлари қатъий тартибда белгилаб қўйилган. Сергели округи сайловчилари ўз депутатлари ёрдамини ҳар нафасда ҳис қилишмоқда.

Ўзгариш посёлкасида электр бор-у, лампочкалар хира, нурсиз ёнар, аҳоли телевизор кўролмас, радио эшитолмас эди. Шунда депутатга мурожаат қилишга тўғри келди. Унинг бевосита иштирокида поселкада янги трансформатор ўрнатилди. Ҳозир хонадонлар тунлари ҳам кундузгидек ёруғ.

Совет қурилиши

Мана, яна бир мисол. Аҳоли сувни ариқ ва қудуқлардан истеъмол қиларди. «Водоканал» раҳбарлари кўп вақт арзга қулоқ солмай келишди. Сайловчилар билан депутат учрашувларидан бирида гап шу ҳақда борди. Орадан бир ой ўтар-ўтмас посёлкага депутат А. В. Браилов ва «Водоканал» бошқарувчиси М. И. Хўжаев ўртоқлар келишди. Ҳозир бу ерда 10 дан ортиқ водопровод колонкаси хонадонларга хизмат қилиб турибди.

Сайловчилар депутат билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар. Уни ўз ютуқлари, камчиликларидан хабардор қилиб туришади. Сергели темир-бетон шпаллари ва конструкциялари заводининг ишчилари корхонада маиший хизмат ёмонлашиб кетганлигини хабар қилишди. Ўртоқ Браилов заводга келиб, цехларни, ишлаб чиқариш участкаларини узоқ айланди, ишчилар билан юракдан гаплашди. Завод бош инженери ва касаба союз комитети раиси уялиб қолишди. Депутат СССР «Главстройпроми»га мурожаат қилиб, корхонага янги ошхона қуриб беришларини сўради. «Главстройпром», «Азтрансстрой» трестига ошхона лойиҳа-ҳужжатларини тайёрлашни топширди.

Депутатнинг ўз сайловчиларига бераётган ёрдамини санаб тугатиш қийин.

Яқинда ўртоқ Браилов яна ўз сайловчилари билан учрашиб, депутатлик фаолиятидан ҳисобот берди. Учрашувда қишга тайёргарликни кучайтириш, посёлкани кўкаламзорлаштиришни тезлаштириш тўғрисида ҳам амалий таклифлар киритилди. Оржоникидзе колхози, «Ўзгариш» совхози, темир-бетон шпаллари ва конструкциялари заводи коллективлари янги беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан олдин бажарамиз, деб депутатни ишонтирдилар.

Е. МОРДУХАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

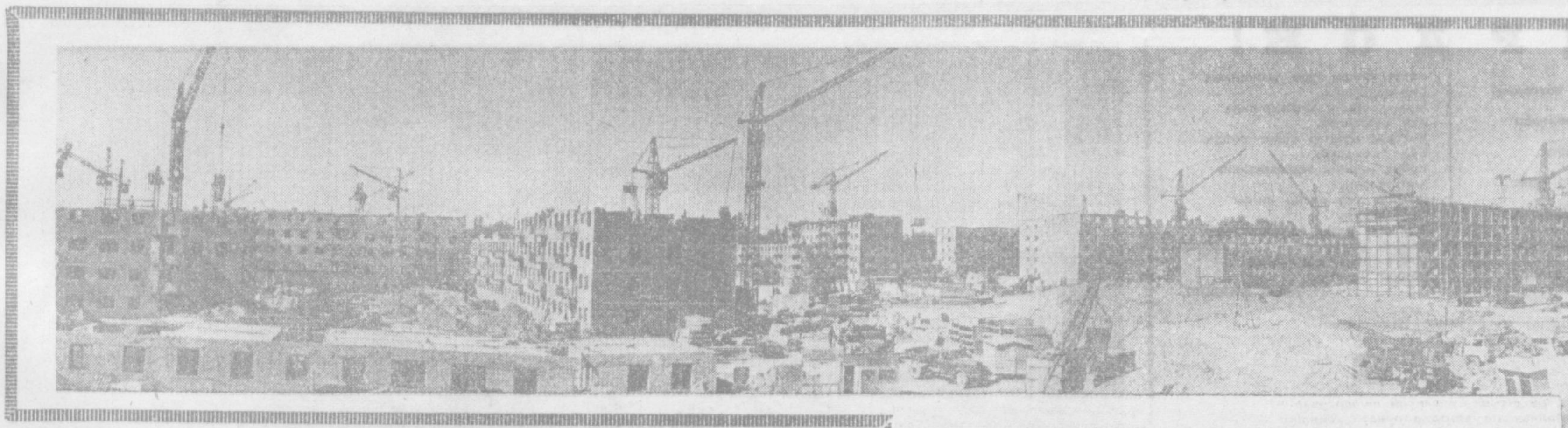

Суратда: Россия Федерацияси қурилиш майдонидан бир кўриниш. Ўнгдаги суратда волгоградлик қурувчи Антонина Пасхина.

А. Абалян фотоси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 21 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

КОЛХОЗЛАР

Колхозларнинг номи	Мавсум бошидан бери	Машина терими	Колхоз раиси	Партия ташкилотининг секретари	Қайси райондан
1. «Заря Коммунизма»	133,07	133,98	В. Хан	К. Першеев	Оққўрғон
2. Ленин номли	127,00	153,50	В. Ким	К. Когай	Оққўрғон
3. Калинин номли	126,98	167,00	А. Абдухолиқов	А. Холжигитов	Бўка
4. Энгельс номли	126,03	113,17	А. Тожиев	В. Ким	Оққўрғон
5. «Озод»	125,44	125,33	Б. Сулаймонов	А. Аҳмедов	Оққўрғон
6. «Победа»	125,00	150,33	Н. Пак	Ан Мон Хо	Оққўрғон
7. «Партия XXII съезди»	124,93	149,87	Р. Эгамбердиев	М. Мусоқов	Оққўрғон
8. Калинин номли	124,59	109,37	А. Совғабоев	У. Музаффаров	Оққўрғон
9. К. Маркс номли	123,32	141,85	Я. Югай	К. Бердиев	Оққўрғон
10. «Ленинград»	122,95	145,50	В. Пак	С. Зокиров	Оққўрғон
11. «Гулистон»	119,77	162,70	И. Хайдаров	К. Хайдаров	Бўка
12. Ленин номли	119,45	—	С. Турсуналиев	Э. Мамраев	Бўка
13. «Москва»	117,03	134,21	И. Шубладзе	Х. Олтоев	Оққўрғон
14. Терешкова номли	115,94	135,56	У. Ҳасанова	А. Хайдаров	Ўрта Чирчиқ
15. «Коммунизм»	114,30	114,30	Шин Ден Дик	М. Жониқулов	Оққўрғон
16. Охунбобоев номли	113,74	105,15	Н. Кукса	Ҳ. Худойқулов	Оққўрғон
17. «Октябрь 40 йиллиги»	113,53	144,60	Ю. Тўлаганов	К. Умаров	Бўка
18. «Победа»	113,24	126,07	Э. Хатамов	П. Рисбоев	Бекобод
19. Навоий номли	111,33	117,01	Х. Қаҳрамонов	У. Илашев	Оққўрғон
20. Ленин номли	110,41	—	Т. Нормуҳамедов	Р. Аҳмадалиев	Орджоникидзе
21. «Ленинобод»	109,85	92,80	Ю. Мамашоев	Я. Юсупов	Бўка
22. «Правда»	109,68	149,60	И. Цой	Г. Югай	Юқори Чирчиқ
23. «Ленинизм»	109,00	91,63	Р. Рисқулов	А. Узнибоев	Оққўрғон
24. «Партия XX съезди»	107,78	98,30	М. Ҳайитбоев	Б. Абдураҳмонов	Бўка
25. Калинин номли	107,70	109,19	Б. Иброҳимов	М. Қўштоев	Ўрта Чирчиқ
26. Жамбул номли	107,13	121,05	М. Иброҳимов	З. Сайдимов	Бўка
27. «Правда»	107,10	—	У. Хожиев	А. Қурбонов	Орджоникидзе
28. Свердлов номли	107,00	128,73	Х. Юсупов	Р. Бобомуродов	Оққўрғон
29. «Ўзбекистон»	106,94	219,75	Пак Ден Хиб	Ш. Утебоев	Юқори Чирчиқ
30. «Ленин йўли»	106,18	132,78	И. Бўрихўжаев	М. Ражабов	Бўка
31. Охунбобоев номли	106,18	116,12	М. Рўзиматов	Ш. Холтурсунов	Ўрта Чирчиқ
32. «Гулистон»	106,15	97,75	Т. Муханов	Ф. Мухитдинов	Оққўрғон
33. Карл Маркс номли	105,94	140,71	Т. Маҳмудов	Ш. Очилов	Бўка
34. Ленин номли	105,56	95,41	Х. Ҳамроқулов	М. Бегматов	Бекобод
35. Ҳамид Олимжон номли	105,08	126,86	Х. Эргашев	Ш. Алиқулов	Оққўрғон
36. Тимирязев номли	104,74	135,92	Т. Шодибеков	С. Назиров	Бўка
37. Димитров номли	103,64	125,94	А. Ким	Л. Пак	Оққўрғон
38. «Полярная звезда»	102,24	147,52	Ким Пен Хва	А. Тё	Ўрта Чирчиқ
39. Ҳ. Турсунқулов номли	101,98	75,25	У. Жўраев	Б. Султонов	Янгийўл
40. «Қизил Октябрь»	101,89	90,33	Ж. Очилов	Т. Турдибоев	Янгийўл
41. «Октябрь 40 йиллиги»	101,63	95,33	П. Саулькин	Н. Аҳмедов	Янгийўл
42. «Партия XIX съезди»	101,26	123,36	А. Абдужабборов	Д. Сидиқов	Бўка
43. «Интернационал»	101,15	117,80	К. Мамедов	О. Шукри	Янгийўл
44. «Политотдел»	101,09	213,87	Хван Ман Гим	Пак Дек Ен	Юқори Чирчиқ
45. «Москва»	101,06	109,71	Ч. Жўраев	Т. Маҳмудов	Янгийўл
46. Войтинцев номли	101,04	127,80	С. Бўриев	А. Туротов	Оққўрғон
47. «Партия XIX съезди»	101,01	—	Ю. Файзиев	Т. Аҳмедов	Калинин
48. Дзержинский номли	100,79	126,94	И. Ортиков	К. Эгамназаров	Бекобод
49. «Ленин йўли»	100,60	106,39	Х. Пўлатов	Б. Қўйбоқов	Ўрта Чирчиқ
50. «Ленинобод»	100,46	93,75	К. Эгамбердиев	У. Абдураҳмонов	Оққўрғон
51. Куйбишев номли	100,31	95,00	Т. Тоғаев	Б. Ғаниев	Оққўрғон
52. «Ленинский путь»	98,45	170,00	Т. Эм	Д. Файзуллаев	Юқори Чирчиқ
53. «Ленинизм»	98,10	102,81	А. Ортиқов	Ю. Толипов	Янгийўл
54. Куйбишев номли	97,01	112,13	М. Қўчқоров	А. Каршибоев	Ўрта Чирчиқ
55. «Северний маяк»	96,98	126,48	Т. Эм	И. Тян	Ўрта Чирчиқ
56. «Қизил Ўзбекистон»	96,90	—	А. Матқобулов	А. Соатов	Орджоникидзе
57. Навоий номли	96,72	87,47	А. Отабоев	Б. Норжигитов	Бекобод
58. Свердлов номли	96,65	243,10	Д. Ким	Н. Пак	Юқори Чирчиқ
59. Ильич номли	96,44	121,89	У. Жарқинбоев	А. Анорбоев	Бўка
60. Киров номли	95,56	101,45	Д. Михайличенко	Р. Ҳасанов	Оққўрғон
61. Н. Ниёзий номли	93,72	104,83	Ф. Мадалиев	А. Зуфаров	Янгийўл
62. Охунбобоев номли	93,28	104,53	Х. Абдиқулов	Р. Эргашев	Бўка
63. «Партия XXI съезди»	93,11	64,33	А. Ғаффоров	М. Халимбоев	Янгийўл
64. К. Маркс номли	91,96	121,57	Т. Орипов	И. Ибодов	Ўрта Чирчиқ
65. Тельман номли	91,86	105,10	М. Қосимов	К. Йўлдошев	Бўка
66. Киров номли	91,53	93,33	А. Юсупов	М. Худоёров	Янгийўл
67. Ленин номли	91,11	118,87	И. Исоқжонов	Ю. Ли	Ўрта Чирчиқ
68. Мичурин номли	90,78	115,60	Т. Каримов	Э. Расулов	Бўка
69. Навоий номли	90,27	90,89	Х. Акромов	К. Каранчалов	Янгийўл
70. «Маданият»	89,91	—	У. Исломов	Т. Усмонов	Орджоникидзе
71. Ҳамза номли	89,42	105,65	Ю. Хожиматов	М. Мусурмонов	Бўка
72. «Коммунизм»	89,08	104,83	А. Деҳқонов	А. Тожибоев	Бекобод
73. «Коммунизм»	88,82	92,88	А. Бердиев	А. Пармонов	Ўрта Чирчиқ
74. Энгельс номли	88,25	105,78	П. Ҳакимов	В. И. Афанасьев	Ўрта Чирчиқ
75. Ленин номли	88,19	96,19	Н. Авазов	Б. Холмирзаев	Янгийўл
76. С. Раҳимов номли	87,73	80,71	У. Ҳасанов	Б. Тожибоев	Янгийўл
77. Свердлов номли	87,26	86,07	М. Нуритдинов	Ш. Жамиров	Ўрта Чирчиқ
78. «Коммунизм»	84,42	77,90	М. Исматов	Р. Эшонхўжаев	Янгийўл
79. Калинин номли	82,96	80,70	А. Исроилов	М. Аҳмаджонов	Янгийўл
80. «Коммунизм»	82,92	89,89	С. Саймаков	Х. Шодмонов	Бўка
81. Фрунзе номли	80,43	89,83	М. Эргашев	Т. Туркебаев	Янгийўл
82. К. Маркс номли	80,40	63,67	Х. Салимов	А. Бобоева	Янгийўл
83. Свердлов номли	80,26	76,07	А. Абдимўминов	Ю. Ражабов	Бўка
84. Энгельс номли	80,04	51,38	Е. Шамсиев	А. Раимқулов	Янгийўл
85. «Октябрь»	80,01	—	Х. Элбўсинов	У. Тўлаганов	Орджоникидзе
86. Охунбобоев номли	79,90	79,32	М. Пўлатов	И. Қўшимов	Янгийўл
87. «Ленинград»	79,15	96,33	Т. Эрназаров	Х. Даулов	Янгийўл
88. «Партия XXII съезди»	79,13	76,10	М. Абдуллаев	О. Азаматов	Ўрта Чирчиқ
89. Жданов номли	78,90	107,14	К. Боймирзаев	А. Шербоев	Янгийўл
90. «Ленинизм»	76,96	77,18	И. Жўраев	К. Йўлдошев	Бўка
91. «ЎзССР 30 йиллиги»	75,82	51,06	И. Аҳмедов	Д. Салимбеков	Янгийўл
92. Киров номли	70,98	—	Ю. Ҳошимов	И. Сулаймонов	Орджоникидзе
93. Свердлов номли	69,82	59,00	У. Мусаев	М. Нурматов	Янгийўл

СОВХОЗЛАР

Совхозларнинг номи	Мавсум бошидан бери	Машина терими	Совхоз директори	Партия ташкилотининг секретари	Ишчилар комитетининг раиси	Қайси райондан
1. «Бўка»	107,47	133,97	М. Живодеров	Н. Ким	Б. Сафаров	Бўка
2. 2-«Пискент»	101,09	115,88	А. Дўсбеков	И. Пўлатов	Ў. Ерматов	Бўка
3. «ЎзССР беш йиллиги»	100,99	119,15	З. Маҳсумов	Х. Ғофурова	А. Алиев	Оққўрғон
4. «Чаноқ»	92,94	95,13	Э. Тўрақулов	К. Аҳмедов	Б. Сонбназаров	Бекобод
5. 1-«Оққўрғон»	91,67	112,08	Т. Набиев	К. Убайдуллаева	Б. Донниёров	Оққўрғон
6. Киров номли	90,48	111,22	Ф. Муталов	С. Бурхонов	Н. Цой	Ўрта Чирчиқ
7. «Коммунизм»	89,48	102,15	Я. Баҳодиров	Т. Исломов	Ў. Тоғабоев	Оққўрғон
8. 1-«Пискент»	85,45	115,16	Ҳ. Мирзаев	М. Абдулҳакимов	Т. Иномов	Бўка
9. 3-«Далварзин»	85,13	91,33	Б. Мирзакаримов	В. Расулов	Т. Худойқулов	Бекобод
10. 2-«Оққўрғон»	84,96	94,90	Б. Аракелян	С. Ким	Х. Абдиев	Оққўрғон
11. 2-«Далварзин»	83,42	72,07	Р. Исмоилов	Т. Ҳақбердиев	К. Мирзараҳимов	Бекобод
12. 1-«Далварзин»	79,80	83,82	М. Чолаков	Т. Сувонов	А. Нам	Бекобод
13. У. Юсупов номли комбинат	74,58	—	Ю. Степаненко	Г. Аҳмедов	О. Усмонов	Янгийўл
14. «Кўкорол»	54,31	36,77	Н. Ҳакимхонов	А. Мустафоқулов	В. Абдуғаффоров	Бўка

РОССИЯ КВАРТАЛИ

(РЕПОРТАЖ)

ҚУРИЛИШ штабининг бош диспетчери Владимир Павлович Сивов хонасида осиғлиқ турган макетга кўз югуртирамиз. У улкан шаҳарчани эслатади. 41 та уй квадратлари макет бўйлаб сочилиб кетган. Биноларнинг 31 таси 80 квартирали, 8 таси 100 квартирали, 2 таси 48 квартиралидир. Турар-жойларнинг умумий ҳажми 100 минг квадрат метр. Бинолар оралаб ўтган текис йўлкалар ҳам кўриниб турибди макетда. Кўкиш рангта бўялган майдонларда хиёбонлар ястанади. Ирригация тармоқлари ўтказиш ҳам эсдан чиқмаган. Ўртадан кесиб ўтган катта йўлнинг икки лабидаги ариқлар бўйига қатор манзарали дарахтлар ўтқазилади. Бинолар оралигида яшил коридорлар пайдо бўлади. Гулзорлар атрофига скамейкалар қўйилади.

Шаҳарчада болалар боқча ва яслилари, мактаб ва интернатлар қад кўтаради. Маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, ательелар, кинотеатрлар квартал ҳусн жамолини очиб туради. Яқин икки йил ичида қоғоздаги орзу-ниятлар тўла амалга ошади. Тошкентда Россия номи билан аталмиш кўркам квартал пайдо бўлади.

Хонадан чиқамиз. Гир-атрофни бўйдор кранлар куршаб олган. Ғизиллаб самосваллар, ғишт ортган машиналар ўтиб қолади. Бино томида старапель ёғочини қоқаётган дурадгорлар, бинонинг сўнгги қават ғиштини тераётган бинокорлар кўзга ташланади. Қоришма узеллари ғитирлаб айланганиайланган.

Ҳаммаёқда яратувчилик меҳнати ҳукмрон. Техникада ҳам, одамларда ҳам тиним йўқ. Бинокорлар битта бўлса ҳам ортиқроқ ғишт қўйишга, турар-жойлар қурилишини тезроқ тугаллашга ошиқишаяпти. Совуқ тушаяпти, ёғингарчилик бошланаяпти. Зилзиладан бошпанасиз қолган оилалар эса ҳамон кўчаларда ўрнатилган чодирларда яшашаяпти. Ҳамиятли қурувчилар бешиклаги мурғак болаларни, нуроний отахон-онахонларни ўйлаб иш суръатига суръат қўшмоқдалар.

КАТТА йўлни ёқалаб икки бино қад кўтараяпти. Иккиси ҳам беш қаватли, 80 квартирали. Уларни Қаҳрамон шаҳар—Волгограднинг азамат бинокорлари бунёд этмоқдалар. Қурилиш участкаси бошлиғи Иван Митрофанович Агапов бешинчи қаватда ишнинг сифатини кўздан кечираяпти.

Бинокорлар ишидан кўнгли тўқ бўлсада, барибир бир жойда тинчиб ўтира олмайди у. Одати шунақа. Қачон қараманг қурувчилар орасида. Керак бўлса коржома кийиб олиб, ғиштни ҳам тераверади, қоришма ҳам қораверади. Иван Митрофановичнинг 21 йиллик умри қурилиш майдонида ўтган.

Бу шаҳар уруш азобларини кўп тортган шаҳар. Немис фашистлари ойлаб уни чор тарафдан ўққа тутди, бошига бомба ва снарядлар ёғдирди. Осмонўпар кўркам иморатларнинг кулини кўкка совурди. Ҳар қарич ер учун жон берса бердиларки, аммо таслим бўлмадилар. Немис фашистларини бу ерда мажақлаб ташладилар.

Қаҳрамон шаҳар ҳимоячилари орасида Иван Агапов ҳам бор эди. У душман билан бўлган жангларда бир неча бор яраланди. Ватан учун қон тўкди. Лекин унинг руҳи доимо тетик, қалби ғайратга тўлиқ бўлди. Уруш тамом бўлгач қанча-қанча шаҳарларнинг вайрон бўлганини, минг-минглаб оилаларнинг бошпанасиз қолганини ўз кўзи билан кўрди. Сўнг солдат гимнастеркасини ечди-ю бинокор коржомасини кийиб қурилишга томон йўл олди.

Шу-шу Иван Митрофанович уй қуради, кишиларга қувонч ҳадя этади. У ўз дўстлари билан Волгоградда ҳозиргача жуда кўп турар-жой ва маданий-маиший бинолар бунёд этди. Машҳур Разгуляевка массиви, 3- квартал иморатлари ғиштини терди. Ҳозир И. Агапов қурган уйларда минглаб оилалар яйраб истиқомат қилишаяпти.

26 апрель тонготарида Москва радиоси Тошкентда кучли зилзила бўлганлигини хабар қилди. Ўша дамда Иван Митрофанович эндигина нонушта қилиб, ишга отланаётган эди. Хабарни эшитди-ю вужуди титраб кетди. Апил-тапил кийиндида қурилишга чопди. Шу куни цирк биносини тиклашаётган эди. Дўстлари ҳам ҳайратда қолишганди. Бир-икки соат ишга қўллари келмади.

Тушдан кейин «Главволгоградстрой» бўйича Тошкент қурилишларида ишлаш учун кўнгилли бинокорлар танланаётганмиш деган хабар келиб қолди...

Мана, ҳозир волгоградлик кўнгиллилар Чилонзорнинг 24-кварталида кўркам турар-жойлар бунёд этишаяпти. Василий Осадец бошлиқ 38 азамат кунни тунга улаб қурилиш суръатига суръат қўшаяпти. Бригада аъзолари ҳар куни 20 мингга етказиб ғишт термоқдалар.

— Дастлабки 80 квартира ноябрь ойининг бошларига фойдаланишга тайёр бўлади,—дейди И. Агапов. — Кўраяпсизми, ҳозир карниз ғишти терилаяпти, 4- қаватда эса, пардозловчилар ишлашаяпти. Дурадгорлар томни ёпгунча сўнгги қатор ғишти терилаётган 5- қават ҳам пардоздан чиқади. Навбатдаги 80 квартирани биз декабрь ойида қуриб тугаллаймиз. Тошкентликлар янги йилни шу бинода кутиб олишади.

Ҳимматингизга балли, яхши ниятли волгоградликлар! Оғир дамларда кўрсатаётган яхшиликларингизни тошкентликлар асло унутишмайди.

УЛАР қураётган иморатлар ён-атрофдагилардан нимаси биландир ажралиб турибди. Жуда ҳам кўркам ва кўримли. Деразалар олдига қуёш нурини қайтарувчи панжаралар ўрнатишибди. Ўрта-ўртадаги пиромичкалар устига текис қилиб оқ ғишт теришган. Узоқдан худди бош-оёқ ҳарир поёндоз ёзиб қўйганга ўхшайди. Айвонларнинг баҳаволигини айтмайсизми. Узунлиги 6 метр, эни эса 2 метр. Иссиқ кунлари шу айвонга чиқиб ғир-ғир шабада бағрида бир чойнак кўк чой ичсангиз бутун ғуборингиз кўтарилиб кетади.

— Шу бино лойиҳасини ўзимиз чиздик, — дейди старший прораб Владимир Казаков. — Ўрта Осиёнинг иссиқ об-ҳаво шароити доимо инженерларимиз диққат-марказида турди. Ёзда салқин, қишда иссиқ бўладиган иморатлар яратишни ўйладик.

Чамаси «Гламзапсибстрой» лойиҳачиларининг орзуси тўла ушалган. Ҳозир волгоградликлар ёнгинасида меҳнат қилаётган Саратов, Пенза ва Ульяновск шаҳарлари бинокорлари бизга ёзда салқин, қишда иссиқ бўладиган турар-жойлар қуриб беришаяпти.

Учала шаҳар ҳам Тошкентга биттадан 80 квартирали бино ҳадя этиш ниятини дилига тугиб олган. Олдинроқ етиб келган Саратов ва Ульяновск бинокорлари қисқа вақт ичида катта ишларни амалга оширишди. Зудлик билан мустаҳкам пойдевор қўйиб бўлиб, бино ғиштини теришга киришдилар. РСФСРда хизмат кўрсатган бинокорлар Николай Туров ва Виктор Шичко ўртоқлар ўша кезлари барчани ҳар иккала бинони ҳам Улуғ Октябрнинг 49 йиллик байрамигача бошпанасиз қолган оилаларга топшириш учун курашга чақирдилар. Донгдор ғишт терувчилар чақириғи барча участкалар бўйлаб жаранглади. Ҳамкасблар чақириққа ҳамоҳанг эканликларини билдирдилар. Дарҳол қурилиш майдончада иш уч сменада ташкил этилди. Бинолар атрофига прожекторлар ўрнатилди. Туну-кун иш бир маромда давом этаверди.

Тошкент қурилиши янги донгдорларни учирма қилди. Вадим Илларионов, Павел Шурыгин каби азаматлар ҳар сменада уч мингтага етказиб ғишт териб ҳаммани қойил қолдирдилар. Улар номи ҳозир барчага таниш. Пардозловчилар ҳам ғоятда тез суръатлар билан ишлашди. Мана, ҳозир икки бино кўкка бўй чўзиб турибди. Уларнинг теварак-атрофи текисланаяпти. Газ, канализация, электр ва телефон тармоқлари асосий магистралларга уланаяпти. Ҳадемай Саратов ва Ульяновск бинокорлари қурган уйларга тошкентликлар кўчиб киради.

РОССИЯ кварталида қурилишлар давом этаяпти. Москва области ва Череповецкий бинокорлари бир йўла тўрттадан кўп қаватли иморатлар қурилишини олиб бормоқдалар. Уларнинг дастлабкилари сувоқбўёқдан чиқаяпти. Байрам арафасида бошпанасиз қолган оилаларга тортиқ қилинади. Омск, Новосибирск, Новокузнецкий шаҳарларидан келган азаматлар шижоатига ҳам балли. Улар ҳозир биттадан бинони топширишга шайланмоқдалар.

«Росташстрой» трест қурилиш штабининг бош диспетчери хонасида осиғлиқ турган макет жонланаяпти. Квадрат чизиқлар ўрнида беш қаватли бинолар қад кўтараяпти. Макетдаги шаҳарча ерда пайдо бўлаяпти. Ҳадемай Чилонзорда Россия квартали кўкка бўй чўзади. Унинг бағри кенг, кўркам квартираларида тошкентликлар яйраб истиқомат қилишади. Баҳаво айвонларга чиқиб дам олганда ҳам, файзли хоналарда меҳмон кутганда ҳам биз доимо россиялик дўстларимиз номини ҳурмат билан тилга оламиз. Қардошлар саховати ва ҳимматига мадҳиялар ўқиймиз.

Ж. НОСИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Жаҳон янгиликлари

ПОЛИЦИЯ ВА САЙЛОВЛАР

ПАРИЖ, 20 октябрь. (ТАСС). Ҳозир Испанияда бирдан-бир легал давлат касаба союз ташкилотлари бўлган «вертикал синдикатлар»нинг раҳбар органларига сайловлар ўтказилмоқда. Испаниянинг полиция маъмурлари ҳам мамлакатда ўтказиладиган бу сайловларга ўзларича қатнашмоқдалар. Улар Испаниядаги ишчи касаба союз оппозициясининг ишчи комиссиялари кўрсатган номзодлардан цех касаба союз делегатлари ва корхона комитетларининг аъзолари бўлиб сайланган кишилар тўғрисида ошиғич равишда янги «иш» очмоқдалар. Франциядаги ЮФИ информация агентлигининг берган хабарида айтилишича, масалан, Канар ороллаларидаги полиция участкаларида ишчи комиссияларнинг «вертикал синдикатлар» қуйи раҳбар органларга сайланган делегатлари ошиғич равишда рўйхатга олинмоқда, бу рўйхатларга франкочиларга қарши фаолияти учун суд терговига тортилганлик тўғрисидаги ҳамда делегатларнинг ва оила аъзоларининг сиёсий қарашлари тўғрисидаги маълумотлар киритилмоқда. Расмий касаба союз сайловларида ишчи касаба союз оппозициясининг делегатлари, яъни испан ишчилар синфининг ҳақиқий вакиллари катта ғалабалар қозонганлиги маълум бўлиб қолгач, полиция томонидан кўрилаётган бу чоралар айниқса кенгайтирилди.

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

ҚОҲИРА. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси министрлар кабинетининг кенгайтирилган мажлисида мамлакатнинг иқтисодий проблемаларини ҳал этиш тўғрисида молия, экономика ва планлаштириш министрликлари тайёрлаган докладлар муҳокама қилинди. Бирлашган Араб Республикасининг президенти Носир раислигида ўтказилган бу мажлисда миллий саноат корхоналарининг иш унумини кўпайтириш имкониятлари ўрганиб чиқилди. Шу мақсадда министрлар кабинети шу йил 1 ноябрдан бошлаб саноатнинг бир қанча тармоқларига қарашли корхоналарда 42 соатлик иш ҳафтаси жорий этишга қарор қилди.

«ПОЛИТИКЛ АФФЕРС» ЖУРНАЛИНИНГ «МАДАНИЙ РЕВОЛЮЦИЯ» ТЎҒРИСИДА ЁЗГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 октябрь. (ТАСС). АҚШ Коммунистик партиясининг назарий органи «Политикл афферс» журнали бундай деб ёзади: «Ҳозир Хитойда бўлаётган воқеалар жаҳон коммунистик ҳаракатини, шунингдек барча прогрессив ва тинчликсевар халқларни катта ҳаяжонга ва ташвишга солмоқда».

«Маданий революция» деб аталаётган бу воқеа, деб ёзади журнал, жуда ғалати революция бўлмоқда. Буржуазия идеологиясига қарши курашнинг социализм қуриш учун катта аҳамияти бор, албатта, деб давом қилади. «Политикл афферс» журнали, лекин ҳақиқатда Хитойда бўлаётган воқеаларнинг «идеология кураши тўғрисидаги марксизм-ленинизм концепциясига ҳеч бир алоқаси йўқ. Пролетар идеологиясини ва пролетар маданиятини ривожлантириш ўтмишнинг меросини рад этишни асло тақозо қилмайди. Хитойдаги «маданий революция» шу билан фарқ қилмоқдаки, у марксизм-ленинизмнинг асосий принципларини бутунлай рад этаётир.

«Қизил соқчилар» қўлланаётган методлар айниқса ҳаммани ҳаяжонга солмоқда, деб таъкидлайди журнал. Машҳур ва ҳурматли Хитой граждандари ва чет эл дипломатлари таҳқирланганлигини, одамлар калтакланаётганлиги ва ўлдирилаётганлигини, уларнинг уйларида тинтувлар ўтказилаётганлиги ва шахсий мулклари мусодара қилинаётганлигидан иборат жуда кўп ҳоллар рўй берганлиги маълум. Бундай ҳаракатларга рухсат берилибгина қолмасдан, шу билан бирга бу ҳаракатларни рағбатлантирмоқдалар, дейилади журналнинг редакцион мақоласида.

«Политикл афферс» журнали Хитойда Мао Цзе-Дун шахсига сиғиниш «мисли кўрилмаган даражада» авж олдирилганлигини таъкидламоқда. Журнал яна бир фактга эътиборни жалб қилади: Хитойда Мао Цзе-Дунни энг изчил марксчи-ленинчи деб тарғиб қилмоқдалар. Бу тарғиботда ҳатто Маркс ҳам, Ленин ҳам тилга олинмай қўйди. «Бундай йўл тутиш, дейилади редакцион мақолада, бизнинг фикримизча, илмий социализмга ҳеч қандай алоқадор эмас, бу нарса ўрта аср схоластикасини кўпроқ эслатмоқда».

Бу «революция» социализм ишига зарар етказаётганлиги мутлақо равшан», — дейилади журнал мақоласида. — Хитойдаги «маданий революция» империалистик агрессияга қарши курашда жаҳондаги бирликка путур етказмоқда. Бу «революциянинг» энг муҳим белгиларидан бири шуки, дейилади журналнинг мақоласида, улар Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши биргаликда ҳаракат қилишнинг ҳар қандай формасидан бош тортмоқдалар. «Политикл афферс» журнали Хитой раҳбарларининг Совет Иттифоқига нисбатан душманлиги кучайиб бораётганлигини қайд қилмоқда. Журнал Пекиндаги «қизил соқчилар»нинг Советларга қарши ҳужумларини қоралайди.

ЮР, ҚАДРДОН!

Юр, қадрдон юр далага
Айни фурсат.
Виждон амри кимлигингни
Ишда кўрсат.
Ватан сендан шуни кутар
Сен унутма.
Тайсалланиб эл олдида
Лабзинг ютма.
Тер пахтани мард пахтакор
Номинг учун,
Тер жони-дил ош насиба —
Нонинг учун.
Тер, бир сиқим бўлса ҳам тез
Тер пахтани,
Кел туз ҳақи фарзандлигинг
Кўрсат, қани.
Қизғин кунлар ҳеч қаторда
Четда қолма,
Юр елкадош шаҳарликдан
Кетда колма.
Бир оила фарзандимиз
Эту-тирноқ,
Дўст-дўстига асқотар пайт
Ҳавога боқ!
Сур булутлар чанг кўтарар
Кўкда қастдан,
Суръат отин сур, қамчила
Ҳеч қўрқмасдан.
Куз-кузлигин қилса ҳамки
Тер қадрдон,
Пахта билан шон топканмиз
Биз қадимдан.
Мўл ҳосилни жамғаришда
Ҳеч бўшашма,
Долзарб кунлар соянг билан
Бўй ўлчашма!..
Нобуд қилмай тер пахтани,
Ҳар толаси,
Пешона тер олтин билан
Баҳолансин.
Зўр бер балли, пахтакорлик
Номинг учун,
Номус-оринг, ош насиба —
Нонинг учун!

Толиб ЙЎЛДОШ.

КУЗ

Кўп айтилган жуда кузнинг таърифи,
«Олтин куз», «сахий куз» ва «сербарака».
Қанча чўзилмасин тавсифлар ипи —
Кузнинг мақтовига барибир у кам.
Жонажон ўлкада куз незар ана.
Боғларга бир боқинг, мисоли жаннат.
«Кўрмоқ бор, емоқ йўқ» — жаннат — афсона,
Кузимизчи? — Хирмон-хирмон ноз-неъмат!
Ишкомлар юкидан ерга эгилган,
Кўзни қамаштирар олтиндай узум.
Ёнғоғу-бодомлар дув-дув тўкилган,
Уларга қарашчун фурсат йўқ бир зум.
Боғда мунтазирдир олмаю-анор,
Беҳилар пишибди, тушади «тўп-тўп».
Полизда харсангдай тарвузлар қатор,
Қовунлар тарсиллар, куттирма, дер, кўп.
Қучоғин очади чексиз пахтазор,
Уфқига етмайди одамнинг кўзи.
Оппоқ чаноқларда ё сеҳрми бор,
Ё ерга тушганми кўкнинг юлдузи?
Пайкалда гурриллар пўлат арғимоқ,
Йўлларда оқ олтин ортган карвонлар.
Худди қорли тоғлар бошидай оппоқ,
Кўкка бўй чўзади улкан хирмонлар.
Санаб адо қилиш қийиндир барин
Катта хосият бор, ҳа, куз фаслида.
Деҳқон ҳисоб қилар дала дафтарин,
Ғалвир кўтарилар сувдан аслида.
Куз шундай фаслки, бир йиллиқ меҳнат,
Шунда кўрсатади аниқ натижа.
Шундан ўлчанади — билакда ғайрат,
Кузда саналади, дейдилар, жўжа.
Куз шундай фаслки, сермеҳнат деҳқон
Унда хирмон-хирмон ҳосил олади.
Оғзига зўр берган, ичи пўк полвон —
Икки қўл бурнида — қуруқ қолади.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ.

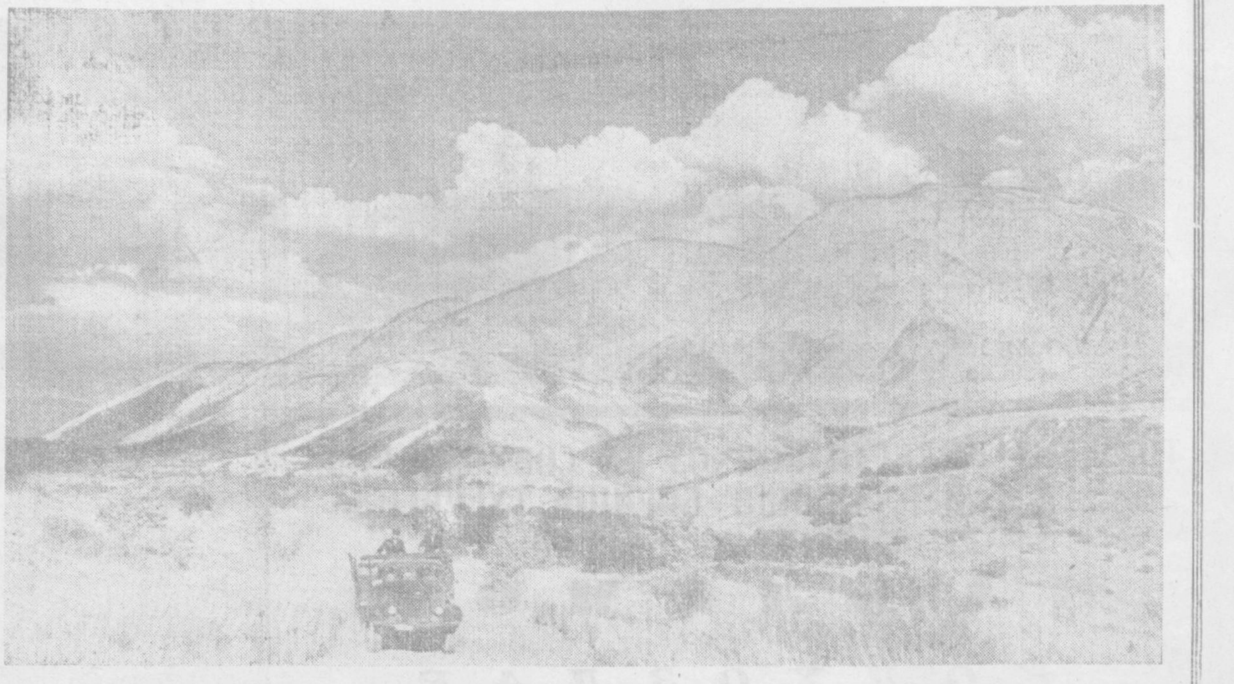

ТОҒ ЭТАГИДА

А. Заблоцкий фотоэтюди.

Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драм театрида В. Шекспирнинг «Қирол Лир» асари катта муваффақият билан қўйилмоқда. Асарни Ғафур Ғулом таржима қилган. Суратда: Албоний ролида — СССР халқ артисти Наби Раҳимов.

Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Москва остоналарида немис-фашист қўшинлари тор-мор қилинганлигининг 25 йиллиги олдидан

«ТАЙФУН» ОПЕРАЦИЯСИНИНГ БАРБОД БЎЛИШИ

Мен фронт штабининг бошлиғи В. Д. Соколовскийдан (у ҳам 1 ва 10-армияларни ишга солиш пайти келди, деб ҳисобларди) Бош штабга телефон қилишни ва фронтга резерв армияларни мумкин қадар тезроқ топширишнинг мақсадга мувофиқлигини исбот қилиб беришни сўрадим.

29 ноябрь куни кечқурун бизга Ставканинг, 1-зарбдор ва 10-армиялар ҳамда 20-армиянинг барча қўшилмалари Ғарбий фронт ихтиёрига берилади, деган қарори қабул қилинганлиги ҳақида хабар беришди. Айни вақтда Ставка ана шу армиялардан фойдаланиш тўғрисида биздан ўз фикрларимизни ёзиб юборишни сўради.

2 декабрь куни эрталаб биз Ставкага ўз фикрларимиз тўғрисида ахборот бердик. Улар асосан қуйидагилардан иборат эди:

Генерал-лейтенант В. И. Кузнецов қўмондонлигидаги 1-зарбдор армия ўзининг бутун қўшини билан Дмитров-Яхрома районида ёйилиб, 30 ва 20-армиялар билан Клинга қараб борадиган йўналишда, ундан кейин эса Теряева Слободага томон умумий йўналишда зарба бериши лозим.

20-армия Красная Поляна — Белий Раст районидан 1-зарбдор ва 16-армиялар билан биргаликда ҳаракат қилиб, Солнечногорск йўналиши бўйича зарба беради, уни жанубдан ўраб олади, сўнгра Волоколамск томон ҳаракат қилади; 16-армия ўзининг ўнг қаноти билан Крюковода душманга зарба бериб, шароитга қараб яна ҳаракат қилади:

10-армия 50-армия қўшинлари билан биргаликда ҳаракат қилиб, Солнечногорск — Богородицк йўналиши бўйича зарба беради ва Упа дарёсидан жануброқдаги районда ҳужумни давом эттиради.

Ғарбий фронт қанотларида қарши ҳужумга ўтишда «Марказ» армиялари группасининг зарбдор кучларини тор-мор келтириш ва Москвага қилинаётган бевосита хавфни йўқотиш вазифа қилиб қўйилган эди. Фронтимиз қўшинларига янада узоқроқ ва каттароқ мақсад қўйиш учун етарли куч ўша вақтда бизда йўқ эди. Биз душманни Москвадан мумкин қадар узоқроққа улоқтириб ташлаш ва унга мумкин қадар катта талофат етказишгагина интилардик. 1-зарбдор армия ва 10-ҳамда 20-армиялар фронт ихтиёрига берилганига қарамай, Ғарбий фронт кучлари душман кучига нисбатан сон жиҳатдан кам эди (авиациядан ташқари). Душманнинг танк ва артиллерия кучлари бизникидан устун турар эди. Бу ҳол Москва остоналарида қўшинларимизнинг қарши ҳужумга ўтишида асосий хусусият эди.

5, 33, 43 ва 4-армиялар олдига қарши ҳужумга ўтишнинг биринчи босқичида актив ҳаракатлар билан фронтимиз марказида турган душман қисмларини исканжага олиш ва ялпи ҳужумга ўтишга тайёргарлик кўриш вазифаси қўйилди.

...4 декабрь куни кечқурун Олий Бош қўмондон менга қўнғироқ қилиб, берилган ёрдамдан ташқари фронтга яна нима билан ёрдам бериш лозим, деб сўради. Мен Олий Бош қўмондон резерви ва мамлакатнинг ҳаво ҳужумига қарши мудофаасидан авиация билан кўмаклашишни сўрадим. Ундан ташқари, экипажлари билан ҳеч бўлмаса 200 танк ажратишни илтимос қилдим. Бизда танклар кам эди, уларсиз қарши ҳужумни тезроқ ривожлантириш мумкин эмас эди.

— Танклар йўқ, беролмаймиз, — деди Сталин, — авиациядан ёрдам берамиз. Мен ҳозир Бош штабга қўнғироқ қиламан. Шуни эсдан чиқармангки, 5 декабрь куни Калинин фронти ҳужумга ўтади. 6 декабрда эса, Елец районида Ғарби-Жанубий фронтнинг ўнг қанотидаги оператив группа ҳужумга ўтади.

Г. К. ЖУКОВ,
Совет Иттифоқи Маршали,
Ғарбий фронтнинг собиқ бош қўмондони.

6 декабрь куни Ғарбий фронт қўшинлари пойтахтдан шимолроқда ва жануброқда қарши ҳужумга ўтдилар. Калинин ва Елец районида қўшни фронтлар ҳужумни бошлаб юборишди. Улкан жанг бошланди.

Ҳужумнинг биринчи куниёқ Калинин фронти қўшинлари душман мудофаасининг олдинги сафини ёриб ўтдилар, лекин душманни улоқтириб ташлай олмадилар. Фақат ўн кун давом этган шиддатли жанглардан сўнг фронт қўшинлари олға қараб ҳаракат қила бошлашди. Ғарбий фронтнинг ўнг қаноти Рогачев—Солнечногорск районида немис группировкасини тор-мор келтириб, Клин шаҳрини айланиб ўтганидан сўнг олға қараб ҳаракат қила бошладик.

13 декабрда Ғарбий фронтнинг 1-зарбдор армияси билан 30-армия кучларининг бир қисми Клинга яқинлашишди. Совет қўшинлари шаҳарни ҳамма томондан ўраб олиб, унга ёриб кирдилар ва шиддатли жанглардан сўнг 15 декабрь кечаси шаҳарни душмандан тозаладилар.

20 ва 16-армиялар ҳужум ҳаракатларини муваффақиятли олиб бордилар. 9 декабрь кечқурун душманнинг қақшатғич қаршилигини енгиб ўтиб, 20-армия Солнечногорскга яқинлашди ва 11 декабрда душманни шаҳардан суриб чиқарди. 16-армия 8 декабрь куни Крюковони озод қилиб, Истра сув омбори томон ҳужумни давом эттирди.

Генерал Л. А. Говоров қўмондонлик қилган 5-армиянинг ўнг қанот қўшинлари ҳам олға ҳаракат қилардилар. 5-армиянинг бу ҳаракати 16-армиянинг муваффақиятига кўп жиҳатдан шерик бўлди...

6 декабрь куни Михайлов районида 10-армия ҳам жангга кирди. Бу ерда душман Гудериан 2-танк армиясининг орқага чекинаётган қанотини ҳимоя қилиш учун ўз мудофаасини сақлаб қолишга уринарди. 8 декабрда Тула районида 50-армия ҳам ҳужумга ўтди. У душманнинг Венево ва Михайлов районларидан орқага чекиниш йўлларини тўсиб қўйиб, хавф туғдирар эди.

Қанотлардан Ғарбий фронт ва Ғарбий-Жанубий фронтнинг оператив группалари томонидан исканжага олинган Гудериан армияси Узловая, Богородицк, сўнгра Сухиничи умумий, йўналиши бўйлаб шоша-пиша орқага чекинарди, у оғир тўплари, автомашиналари ва танкларини ташлаб қочарди.

Ўн кун давом этган жанглар мобайнида Ғарбий фронтнинг чап қаноти қўшинлари Гудерианнинг 2-танк армиясига жиддий зарба бериб, 132 километр масофада олға сурилдилар. Тулага қилинаётган хавф йўқотилди. Ҳужумни янада давом эттириш учун қулай шароит вужудга келди.

Янги ташкил қилинган Брянск фронтининг қўшилмалари ҳам муваффақият билан олға ҳаракат қилдилар. Қўшинларнинг Орешки—Старица—Лама ва Руза дарёлари — Малоярославец — Тихонова Пустинь — Калуга — Мосальск — Сухиничи-Велов — Мценск — Новосиль чизиғига чиқиши билан совет қўшинларининг Москва остоналаридаги қарши ҳужумининг биринчи босқичи тугалланди.

5 январь куни яна Москвага, Олий Бош қўмондонлик Ставкасига чақиришди. Б. М. Шапошниковнинг фронтлардаги аҳвол ҳақидаги қисқа ахборотидан сўнг, Сталин бундай деди:

— Гитлерчилар Москва остоналаридаги мағлубиятдан сўнг ҳозир эсанкираб қолдилар, қишга тайёргарлик кўрмадилар. Ҳозир ялпи ҳужумга ўтиш учун энг қулай вақт келди.

Ставка Ғарбий йўналишдаги фронтларнинг қарши ҳужуми муваффақиятли бораётганлигини ҳисобга олиб, бошқа йўналишларда ҳам совет қўшинларининг ҳужумга ўтишини планлаштирган эди. Ялпи ҳужумдан мақсад Ленинград остида, Москвадан ғарброқда ва мамлакат жанубида душманни тор-мор келтириш эди...

...Қизил Армия Москва остоналаридаги жангда урушнинг дастлабки олти ойидан кейин биринчи бор Гитлер қўшинларининг йирик группировкасига энг катта зарба берди. Шу вақтгача бошқа йўналишларда совет қўшинлари анча муваффақиятли ҳаракат қилган эдилар, лекин уларнинг ҳаммасини миқёсига кўра Москва остоналаридаги улкан жанг билан солиштириб бўлмайди. Москва учун жангларда душманнинг сон жиҳатидан устун бўлган кучларига қарши моҳирона мудофаа жанглари олиб борилди, қарши зарбалар муваффақиятли амалга оширилди, қарши ҳужумга тез ўтилди. Буларнинг ҳаммаси совет ҳарбий санъати хазинасини бойитди, совет ҳарбий бошлиқларининг оператив ва тактик етуклигини намойиш қилди. Бизнинг қўшинларимиз шиддатли, кўпинча ҳалокатли шароитда жанг қилиб, тобландилар, тажриба орттирдилар ҳамда етарли миқдорда техника воситаларини ўз қўлларига олиб, чекинаётган, мудофаага ўтиб олган армиядан қудратли, ҳужум қилувчи кучга айландилар.

Москва остоналарида тор-мор келтирилгандан сўнг гитлерчилар бутун фронтда мудофаага ўтдилар. Немис-фашист ҳарбий-сиёсий раҳбарлиги ўз қўшинларининг жанговарлигини қайта тиклаш мақсадида қатор тотал тадбирларни амалга оширишга ҳамда Франция ва бошқа оккупация қилинган мамлакатлардан кўпгина миқдорда ҳарбий қисмлар келтиришга мажбур бўлди. Гитлерчиларга ўз қўли остидаги мамлакатлар ҳукуматларига тазйиқ ўтказишга ва улардан янги қўшилмалар ва қўшимча моддий ресурсларни совет-герман фронтига жўнатишни талаб қилишга тўғри келди.

Менга, кўпинча, Москва остоналаридаги жанг вақтида Сталин қандай роль ўйнади, деб савол беришади.

Сталин Москвада эди. У душманни тор-мор қилиш учун куч ва воситаларни ташкил қилиб турди. Унинг хизматига яраша баҳо бериш керак. У Давлат Мудофаа Комитетини бошқарар экан, бунда халқ комиссариатларининг раҳбар составига таяниб иш кўрди, зарур стратегия резервлари ва моддий-техника воситаларини ташкил қилишда жуда катта иш олиб борди. У, ўзининг қаттиқ талабчанлиги билан, айтиш мумкинки, деярли иложи бўлмаган ишларнинг ҳам бажарилишига эришарди.

Москва учун қақшатғич жангларда барча бўлинмалар, қисмлар, қўшилмалар ва бирлашмалар ғоят сабот билан жанг қилдилар. Солдатдан тортиб то генералгача, ҳамма жангчилар мислсиз қаҳрамонлик кўрсатдилар. Улар коммунистик партиянинг чақириғига жавобан Ватан олдидаги ўз муқаддас бурчларини бажардилар, пойтахтни ҳимоя қилиш учун бутун куч ва ҳаётларини ҳам аямадилар. Бизнинг ҳаммамиз, ўлимга юзма-юз туриб жанг қилган, Ватанимиз юраги — қаҳрамон шаҳар Москвага душманни қўймаган кишилар олдида ниҳоятда қарздормиз. (АПН).

(Охири. Боши газетамизнинг 21 октябрь сонида).

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» МАҲАЛЛАДА

«Тошкент оқшоми» газетаси ходимлари яқинда Октябрь районидаги «Октябрь 40 йиллиги» маҳалласи клубида ўз газетхонлари билан учрашдилар. Газетанинг бу биринчи конференциясида шу райондаги «Гуручариқ», Абдулла Набиев номли, «Иттифоқ», «Коминтерн», «Қўштут» маҳалла меҳнаткашлари вакиллари ҳам катнашдилар. Конференцияда «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг редактори ўртоқ С. М. Кароматов редакция ишлари ва келгусидаги планлари ҳақида гапирди. Шундан сўнг газетхонларнинг қизғин суҳбати бошланди. Тошкент хўжалик буюмлари заводининг монтёри Т. Йўлдошев, пенсионерлар Х. Аҳмаджонов, Ҳ. Умаров, милиция ходими Т. Турсунов ва бошқа ўртоқлар газетанинг хилма-хил материалларидан бой мундарижасидан мамнун бўлаётганликларини айтдилар. Район халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ С. Саидаҳмедов газета одоб ва ахлоқ масалаларини кенг ёритиб, яхши иш қилаётганлигини таъкидлади. Унинг сўзини Улуғ Ватан уруши йилларида 16 етим болани асраб, вояга етказган Шоаҳмад ота Шомаҳмудов тўлдириб, янги анъаналарни равнақ топтириш, тўй ва маросимларда исрофгарчиликка хотима бериш темаларида ҳам материаллар бериб бориш зарурлигини айтди.

Конференция охирида «Октябрь 40 йиллиги» маҳалла бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг аъзолари иштирокида концерт кўрсатилди.

О. ИБРОҲИМОВ.

КИЧКИНТОЙЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Марҳамат опа боғчага етиб келганида, қуёш эндигина заррин нурларини пахтазор узра таратмоқда эди. У, оппоқ халатини кийиб ҳаммаёққа сув сепди, супуриб-сидирди. Кейин, эшикдан бирин-кетин ўғилчаларини етаклаб кирган колхозчи аёлларни хушмуомала билан қарши олди.

— Салом Марҳаматой, ҳорманг!
— Саломат бўлинг, келинглар.

Марҳаматхон онаси ёнида ийманиб турган болани қўлидан олиб, унга меҳрибонлик қилар экан, онага: «Хотиржам ишингизга бораверсангиз бўлади, — деди. Она ўз ўғилчасини меҳрибон тарбиячи Марҳаматхон қўлига топшириб, пахтазорга йўл олди.

Янгийўл район Зангиота посёлкасидаги болалар боғчасида Свердлов номли колхоз аъзоларининг фарзандларига ана шундай ғамхўрлик қилинмоқда. Колхоз аёллари ўз фарзандларидан хотиржам, пахтазорда эл хирмонига барака қўшишмоқда.

Колхоз марказидаги бу боғчада хўжалик аъзоларининг 85 ўғил-қизи тарбияланмоқда. Кичкинтойлар учун боғчада ҳамма шароит яратиб берилган. Хоналарда устига оппоқ чойшаб ёпилган каровотлар, стол-стуллар қатор териб қўйилибди. Колхозчиларнинг кичкинтойлари ўз вақтида дам олишади. Уйқудан уйғонгач, мураббиялар уларга парвона.

Боғчада бу кичкинтойлар учун ҳар куни уч маҳал иссиқ овқат тайёрлаб беришади. Фарзандларимизга ана шундай ғамхўрлик қилиб, болали аёлларга қулай шароит яратиб бергани учун қишлоқ аҳолиси колхоз правленияси, партия ташкилотидан жуда мамнун бўлмоқда. Боғчанинг мудири Ҳафизахон Иброҳимова, тарбиячилари Муяссар Қўзиева, Марҳаматхон Азимовалар ўз хизматлари билан ота-оналар ҳурматини қозонишмоқда.

П. ИСМАТОВ.

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР» ЎРИН БЎШАТИБ БЕРМОҚДА

Яқиндагина «Пахтакор» турнир жадвалида учинчи ўринни эгаллаб турган эди. Учинчидан тўртинчига, кейин бешинчи... Москванинг «Локомотив» командасига ютқазгандан кейин яна бир поғона пастга тушди. Ўтган куни пойтахт динамочилари тбилисилик клубдошларини 2:1 ҳисобида енггандан кейин, «Пахтакор» яна ўрнини бўшатиб, орқага чекинишга мажбур бўлди.

Тошкентлик футболчилар яна бир икки ўйинда муваффақиятсизликка учрасалар (бундай бўлишини сира-сира истамаймиз) «тўққизинчи» ўрин ҳам қўлдан кетиб қолиши ҳеч гап эмас.

Ҳали вақт бор. Қолган ўйинларида фақат ғалаба қозонгандагина бой берилган имкониятлар ўрнини тўлдириш, мавсумни энг кучли «олтилик»да якунлаш мумкин.

Ўтган куни «Черноморец» ўз майдонида Куйбишевнинг «Крылья Советов» командасини 1:0 ҳисобида енгди.

САНЪАТКОРЛАР БИНОКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Яқинда ўзбек Давлат филармонияси артистларидан бир группаси Москва, Ленинград ва Арманистон бинокорлари ҳузурида бўлиб, катта программада концерт қўйиб беришди. Янги Тошкент бунёд этаётган қардошларимиз солист Г. Исмоилованинг жозибали рақсини мароқ билан томоша қилдилар. О. Ҳайитова, Ж. Собировлар ижро этган қўшиқларни тинглашди.

Пойтахт театрларининг бошқа коллективлари ҳам зилзиладан зарар кўрган оилалар учун кўркам турар-жойлар яратиб бераётган қўли гул бинокорлар ҳузурида бўлиб, бевосита қурилиш майдонларида қизиқарли репертуарларда тез-тез концертлар қўйиб беришса айни муддао бўлар эди.

А. НОРҚУЛОВ.

ВОКЗАЛ МАЙДОНИДА ЯНГИ БИНО

Ўзбекистон пойтахти вокзал майдонининг архитектура ансамбли ҳуснига Ўрта Осиёда энг йирик бўлган темир йўл сортировка қилиш почтамти ҳусн қўшиб турадиган бўлади. 194-қурилиш-монтаж поездининг коллективи янги бинони қуриш учун участкани тозалашга киришди. Бу поезд коллективи тошкентликларга ёрдам кўрсатиш учун Целиноградцан келган.

Ойна ва бетондан қуриладиган беш қаватли корпусда ички ва халқаро почтани айирбошлаш ва ишлаш цехлари жойлаштирилади. Бу цехларда ҳар суткада юз минглаб хат ва бандероль, ўн минглаб посилка ва қарийб 50 минг нусха газета ва журнал сортировка қилинади. Почтани ташиш ва ишлаш соҳасидаги барча асосий процесслар механизациялаштирилади. Почтамтни энг янги техника билан таъминлаш ишлари СССР алоқа министрлигига қарашли Москвадаги махсус лойиҳа — конструкторлик бюроси коллективи ишлаб чиққан лойиҳа асосида амалга оширилади.

Янги беш йилликда республиканинг бошқа 9 шаҳрида ҳам темир йўл сортировка қиладиган почтамтлари қуриш кўзда тутилади. (ЎзТАГ).

1967 ЙИЛ УЧУН ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ"ГА обуна бўлишни унутманг!

Газетага обуна «Союзпечать» нинг ҳамма бўлимларида, почтальонлар, фабрика, заводлар, қурилишлар, муассасалар, олий ўқув юртлари, шунингдек колхоз ва совхозлардаги жамоатчи вакиллар томонидан қабул қилинади.

Обуна баҳоси: бир йилга 5 сўм 28 тийин, 6 ойга 2 сўм 64 тийин, 3 ойга 1 сўм 32 тийин.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.00 — Теремок (болалар учун), 17.30 — А. Фёдоров. Пионер галстуги (телеинсценировка), 18.05 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Концерт (мактаб ўқувчилари учун), 19.00 — Зилзила ҳикоялари (адабий эшиттириш).

Рус тилида: 19.40 — Телевизион янгиликлар.

19.55 — Эртаги кун программаси.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Мультфильм (болалар учун), 17.25 — Дўстлик учрашувлари (ҳужжатли фильм), 17.45 — Грузия эстрадаси концерти, 18.15 — Зангори троллейбус (телефильм), 18.35 — Платонов кўчасида момақалдироқ (бадиий телефильм), 19.50 — Тошкент янгиликлари.

Ўзбек тилида: 20.00 — Ойнадан ўпкалама (телефильм), 20.20 — Тошкент янгиликлари, 20.30 — Мимик этюдлар (телефильм), 20.50 — СССР халқлари эстрадаси, 21.30 — Дорбозлар (бадиий фильм).

Рус тилида: 22.45 — Радишчев номи билан (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 22/X да Бир пардали балетлар, 23 X да кундуз Доктор Айболит, кечқурун Зулматдан зиё.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/X да Алишер Навоий, 23/X да кундуз Парвона, кечқурун Қирол Лир.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Фарҳод Мусажонов асари
ОҚ КАБУТАР
2 пардали драма.
Режиссёр — Н. Отабоев, рассом — М. Эшонхўжаев, постановка раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти Т. Хўжаев.
Театрнинг бош режиссёри — Ўзбекистон ССР халқ артисти Т. У. Хўжаев.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИДА
1966/67 йил
Мавсумнинг очилиши
23/X да — Гули сиёҳ.
24/X да — Тошболта ошиқ.
Спектакллар кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА
линотипчилар, версткачилар, печатниклар, қоғоз қирқувчилар, стереотипёрлар, шогирдлар, наборшчиклар, ёрдамчи ишчилар, курьерлар, таъминот техниги, бухгалтерлар, шоферлар, вахтёрлар, уборщицалар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 2-қават, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 14021.
ИНДЕКС 64969.
Г. 1228.